

Vysoká škola Báňská, Technická univerzita Ostrava,
Fakulta stavební,
katedra architektury

MĚSTSKÁ ZÁSTAVBA V LOKALITĚ ČERNÁ LOUKA, OSTRAVA, DŮM KULTURY URBAN DEVELOPMENT IN ČERNÁ LOUKA, OSTRAVA

Autor: Bc. Marek Výtisk
Vedoucí práce: Ing. arch. Klára Frolíková Palánová, Ph.D.

Diplomová práce
Ostrava
2019

Č E R N Á

L O U K A

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Marek Výtisk**

Studijní program: N3502 Architektura a stavitelství

Studijní obor: 3501T011 Architektura a stavitelství

Téma: Městská zástavba v lokalitě Černá Louka, Ostrava
Urban development in Černá Louka, Ostrava

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

Zpracujte architektonický projekt návrhu městské zástavby v lokalitě Černá Louka v Ostravě. V řešení uplatněte monofunkční či polyfunkční městské domy a na vybraných objektech představte jejich konkrétní řešení. Ověřte návaznost navržených parterů na nově vzniklý veřejný prostor, upravte profily navržených ulic tak, aby byl zohledněn jejich účel i aktuální přístupy řešení městských tříd a obslužných komunikací. Zajistěte parkování pro nově vzniklé objekty. Prověřte návaznost na blízké nábreží, řeku, lávku Unie, jež spojuje danou lokalitu s územím na Slezské Ostravě.

Rozsah grafických prací:

- situace širších vztahů 1:1000
- situace 1 :500
- detaily veřejného prostoru 1:200
- půdorysy všech podlaží a střech 1:200 s ověřením charakteristického řešení 1:100 - pohledy 1:200 s ověřením charakteristického řešení 1:100
- řezy 1:200 s ověřením charakteristického řešení 1:100
- návrh řešení vzorového interiéru – půdorys, typický pohled a řez 1:20
- perspektivní zobrazení ze tří stanovišť a jedno je z interiéru
- vizualizace
- dva ověřovací detaily 1:5

Rozsah průvodní zprávy:

- 1 str. (identifikační údaje)
- 2 str. průvodní koncepční text
- 4-6str. text technické zprávy včetně zevrubného i technického popisu díla

Závěrečná prezentace:

- Powerpointová prezentace,
- Výkresy 1x paré formátu A 3, - Model
- plakát velikosti A1 na výšku

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Seznam doporučené odborné literatury:

1. Frampton Keneth.: Moderní architektura; nakl. Academia, 2004

2. Sitte Camilo: Stavba měst podle uměleckých zásad; nakl. ARCH, 1995
3. Neufert E.: Navrhování staveb; nakl. Consultinvest, 1995
3. Scruton Roger: Estetická porozumění; nakl. Barrister & Principal, 2005
5. Norberg-Schulz, Ch.: Génius loci, nakl.Dokořán, Praha 2010
4. Gehl Jan & Gemzoe Lars: Nové městské prostory, ERA group 2002
5. Dalibor Veselý: Architektura ve věku rozdělené reprezentace; Academia, 2008
6. Pavel Halík, Petr Kratochvíl, Otakar Nový: Architektura a město, Academia, 1996
7. Morales - Ignasi de Sola: Topografie současné architektury-diference, Česká komora architektů, Praha 1999
8. Švácha Rostislav: Regionalismus-internacionalismus, (Výběr z literatury), Česká komora architektů, Praha 1999
9. Ring Kristien:Selfmade City. Berlin: Self-Initiated Urban Living and Architectural Interventions. Jovis, Berlin, 2013
10. Časopis Era21, č. 2, roč. 2018. Politika bydlení.
11. Časopis Era21, č. 4, roč 2018. Města.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. arch. Klára Frolíková Palánová, Ph.D.**

Datum zadání: 31.10.2018

Datum odevzdání: 06.05.2019

doc. Ing. Martina Peřínková, Ph.D.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Radim Čajka, CSc.
děkan fakulty

Prohlášení studenta

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a uvedl jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě

Prohlašuji, že:

byl jsem seznámen s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo.

beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB- TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3).

souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.

bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.

bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřená příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

beru na vědomí, že odevzdáním své práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Ostravě

Anotace

Bc. VÝTISK, M.: Městská zástavba v lokalitě Černá louka, Ostrava: Diplomová práce. Ostrava: VŠB- Technická univerzita Ostrava, Fakulta stavební, Katedra architektury, 2019, Vedoucí práce: Ing. arch. Frolíková Palánová, K. Ph.D.

Předmět diplomové práce spočívá v návrhu urbanistické koncepce Černé louky, a následně ve studii Domu kultury právě na území Černé louky. Cílem návrhu je najít význam daného území pro Ostravu a posílit ho, funkčně území definovat a dané prostory funkcím přizpůsobit, lokalizovat vhodné místo pro stavbu Domu kultury a citlivě navázat na stávající historickou strukturu centra Ostravy, a stejně tak na přírodní charakter pobřeží řeky Ostravice.

Klíčová slova:

Ostrava, Černá louka, Ostravice, polyfunkční dům, nábreží

Anotation

Bc. VÝTISK, M.: Urban development in Černá louka, Ostrava: Diploma thesis. Ostrava: VŠB- Technical University of Ostrava, Faculty of Civil Engineering, Department of Architecture, 2019, Thesis supervisor: Ing. arch. Frolíková Palánová, K. Ph.D.

The subject of the diploma thesis is the design of the urban concept of Černa louka, and subsequently the architecture study of a House of Culture in the area of Černa louka. The core of the project is to find the meaning of the territory for Ostrava and to strengthen it, to define the area functionally and to adapt the premises, to locate a suitable place for the construction of a House of Culture and to sensitively build on the existing historical structure of the Ostrava center as well as the natural character of the Ostravice river.

Key words:

Ostrava, Černa louka, Ostravice, House of Culture, riverside

Poděkování

Tímto bych rád vyjádřil upřímné poděkování všem, kteří se na této práci podíleli. Především tedy vedoucí práce Ing. arch. Kláře Frolíkové Palánové, Ph.D. za veškeré předané informace, znalosti, zkušenosti a rady, nejen do praxe, ale i do života. Také za ochotu, trpělivost a snahu. Na konzultacích se také podíleli pan Prof. Ing. arch. Petr Hrůša, paní doc. Ing. Martina Peřínková, Ph.D., paní Ing. Isabela Bradáčová, CSc. a paní Ing. Pavlína Matečková, Ph.D. Těmto vyjmenovaným také velmi děkuji za odborné konzultace.

Děkuji

Obsah

Průvodní zpráva	2
Průvodní koncepční text	4
Širší a bližší vztahy	8
Historie	10
Popis	14
Koncepce urbanismu	18
Demolice a návrh	20
Situace M 1:100	22
Situace M 1:500	24
Detail veřejného prostoru	26
1.NP M 1:250	28
1.PP M 1:250	30
2.PP M 1:250	32
1.NP M 1:250	34
2.NP M 1:250	36
2.NP M 1:100	38
3.NP M 1:250	40
4.NP M 1:250	42
5.NP M 1:250	44
6.NP M 1:250	46
Řez A podélný M 1:250	48
Řez sálem podélný M 1:100	50
Řez B příčný M 1:250	52
Pohled 1	54
Pohled 2	56
Pohled 3 a 4	58
Pohled hlavního průčelí M 1:100	60
Přehled všech podlaží	62, 64
Perspektivy	66- 72
Ověřovací detaily M 1:5	74
Interiér	76-96
Zdroje	98

A. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

A.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

A.1.1 ÚDAJE O STAVBĚ

- a) Název stavby : Městská zástavba v lokalitě Černá louka, Ostrava – Dům kultury
- b) Místo stavby : Moravská Ostrava, území Černá louka
Parcelní čísla dotčených pozemků:
- c) Předmět projektové dokumentace

Cílem této práce je vypracovat architektonický projekt návrhu městské zástavby v lokalitě Černá louka v Ostravě. Následně pak architektonická studie jednoho z navržených objektů, a to Domu kultury.

A.1.2 ÚDAJE O ZPRACOVATELI DOKUMENTACE

- Zpracovatel : Bc. Marek Výtisk
- VŠB- TUO, FAST- Fakulta stavební, L. Podéště 1875/17, Ostrava Poruba
- Vedoucí práce: Ing. arch. Frolíková Palánová, K. Ph.D.
- VŠB- TUO, FAST- Fakulta stavební, L. Podéště 1875/17, Ostrava Poruba

A.1.3. SEZNAM VSTUPNÍCH PODKLADŮ

- Diplomová práce navazuje na Ateliér architektury III, který je zdrojem informací a podkladů

A.1.4. ČLENĚNÍ STAVBY NA OBJEKTY A TECHNICKÁ A TECHNOLOGICKÁ ZAŘÍZENÍ

- SO 1 – Dům kultury
- SO 2- Polyfunkční dům
- SO 2- Polyfunkční dům
- SO 2- Polyfunkční dům
- SO 2- Polyfunkční dům
- SO 2- Polyfunkční dům
- SO 8 – Studentské koleje

B. SOUHRNNÁ TECHNICKÁ ZPRÁVA

B.1 POPIS ÚZEMÍ STAVBY

- A) Charakteristika stavebního pozemku
Stavební pozemek se nachází na ulici Masarykova, z jedné strany je vymezen tranzitní komunikací první třídy, a z dalších tří stran je vymezen obslužnou komunikací. Na pozemku se nachází dvě stávající stavby které zůstanou zachovány.
- B) Stávající ochranná a bezpečnostní pásma
Na řešeném pozemku a v jeho okolí se nenachází žádná ochranná a bezpečnostní pásma
- C) Poloha vzhledem k záplavovému, poddolovanému území apod.
Stavba se nenachází v poddolovaném ani záplavovém nebo jinak nevhodném prostředí.
- D) Vliv stavby na okolní stavby pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území
Navrhovaná stavba nikterak nenaruší okolní pozemky. Nebude mít žádný negativní vliv na ochranu okolí. Odtokové poměry budou přednostně řešeny vsakováním.
- E) Požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin
V rámci návrhu se počítá s úplným vyčištěním území.
- F) Požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa (dočasné/trvalé)
Parcela není vedena jako orná půda, tudíž nezabírám zemědělskou půdu. Parcela neslouží k dočasnému ani trvalému plnění funkce lesa.
- G) Územně technické podmínky- zejména možnost napojení na stávající dopravní a technickou infrastrukturu, možnost bezbariérového přístupu k navrhované stavbě
- E) Seznam pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých se stavba provádí.

B.2 CELKOVÝ POPIS STAVBY

B.2.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA STAVBY

- A) Novostavba nebo změna dokončené stavby
Novostavba
- B) Účel užívání stavby
SO 1, Dům kultury, poskytne kvalitní zázemí a prostory pro kulturu. Současně objekt disponuje komerčními prostory, které zajistí využití stavby i mimo velké kulturní události.
- C) Trvalá nebo dočasná stavba
Trvalá stavba
- D) Navrhované parametry stavby

B.2.2 CELKOVÉ URBANISTICKÉ A ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ STAVBY

V rámci urbanistického řešení projekt navazuje na koncepční cíl: oživit centrum města Ostravy, a území Černé louky zastavuje městskou zástavbou, jež se svou strukturou snaží navázat na stávající nepravidelnou zástavbu historického jádra Ostravy. Kontrastním prvkem vzhledem k výše popisované struktuře je přímá třída protínající území louky, jež spojuje Masarykovo náměstí s nábřežím, a dále až se Slezskoostravským hradem.

B.2.3 BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ STAVBY

Celý objekt, jakožto budova pro veřejnost, je navržen jako bezbariérový v souladu s § 2 vyhlášky č. 398/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů, která stanoví obecně technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu.

B.2.4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBJEKTŮ

- Viz. Průvodní koncepční text

B.2.5 TECHNICKÁ A TECHNOLOGICKÁ ZAŘÍZENÍ

Navrhovaný objekt disponuje kompletním technickým zázemím, umístěným v prvním podzemním podlaží, kde jsou vymezeny prostory pro veškeré technologie potřebné k provozu budovy dané funkce.

Nejzajímavější technologií v celém objektu je elevační technologie jeviště i hlediště. Prostor celého sálu je variabilní a dá se přizpůsobit podle právě konané kulturní události. Tuto variabilitu umožňují výškově nastavitelné segmenty podlahy, a navíc i výklopné řady sedaček zpod podlahy.

Podrobnosti k technologii viz. detail řešení sálu.

Průvodní koncepční text

ÚVOD

Projekt se zabývá územím Černé louky v Ostravě s ne příliš dobře definovanou strukturou zástavby ani plnohodnotným využitím svého vlastního potenciálu, vycházejícího z adresy místa. Místo v současnosti není ani město ani louka. Není definované. Je to taková směs parku a roztroušené struktury staveb nenavazujících na okolní strukturu historického jádra města Ostravy.

Cílem projektu je danou lokalitu analyzovat, určit funkci a definovat jasnou strukturu zástavby. Což by mělo vést k cíli nejvyššímu, a to k oživení centra města, jež poslední dobou příliš nepřetéká životem...

Urbanismus

V rámci urbanistického řešení projekt navazuje na koncepční cíl: oživit centrum města Ostravy, a území Černé louky zastavuje městskou zástavbou, jež se svou strukturou snaží navázat na stávající nepravidelnou zástavbu historického jádra Ostravy. Kontrastním prvkem vzhledem k výše popisované struktuře je přímá třída protínající území louky, jež spojuje Masarykovo náměstí s nábřežím, a dále až se Slezskoostravským hradem.

Koncepce navrhované struktury

Návrh se snaží navázat na různorodou parcelaci historického jádra Ostravy. Téměř žádný pravý úhel, žádné přímé ulice. Vše je zakřivené, zaoblené, zalomené a vše je to také velmi příjemné pro pěší návštěvníky. Bloky jsou plné a ucelené.

Blokovou zástavbu návrh přejímá, avšak transformuje její dimenze dle dnešních hygienických předpisů a požadavků. Především na proslunění obytných místností v objektech.

Bloky svou velikostí i tvarem napodobují středověkou parcelaci centra, jen s tím rozdílem, že vnitřní dvory a ulice mezi bloky jsou mnohem větší, než tomu dříve bývalo. Tyto dvory jsou koncipovány jako poloveřejné prostory, jež mohou poskytnout prostory pro různé aktivity celé obytné čtvrti.

Jediným prvkem nezapadajícím do výše popisovaného principu struktury, je přímá třída Černá louka, jež striktně protíná území louky jako rovný šíp.

ŘEŠENÁ PARCELA

Vzhledem k historii i současnosti místa je lokace nového ostravského domu kultury velmi opodstatněná. Kultura i zábava na tomto místě dříve byla. I dnes tomu tak je. Nachází se zde ostravské Výstaviště, Divadlo loutek a nedaleko také Divadlo Antonína Dvořáka. Návrhem kulturního domu navazují také na skutečnost, že na řešené parcele dnes funguje organizace Cooltoour, jenž poskytuje zázemí pro kulturní události. Nicméně tyto prostory poskytuje ve velmi nevzhledných a nekvalitních objektech, které dříve vznikly za úplně jiným účelem. Cílem projektu je tedy také uchopit již existující kořeny kultury a nabídnout jim nové zázemí, hodné současnosti i budoucnosti.

Moravská Ostrava

Moravská Ostrava je bývalé samostatné město na Moravě u hranic se Slezskem a od roku 1990 je to, v poněkud pozměněných hranicích, součást ostravského městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Od roku 1900 bylo až do sloučení se Slezskou Ostravou v roce 1941 centrem politického okresu Moravská Ostrava. Od roku 1992 je její historické jádro prohlášeno za městskou památkovou zónu.

Město

Bydlení

Obchod

Ostrava

Ostrava (polsky Ostrawa, německy Ostrau) je statutární, krajské a univerzitní město na severovýchodě České republiky v Moravskoslezském kraji, poblíž hranice s Polskem. Nachází se na soutoku řek Odry, Opavy, Ostravice a Lučiny. Ostrava je počtem obyvatel i rozlohou třetí největší město v Česku, druhé největší město na Moravě a největší město v Českém Slezsku (leží na hranici těchto dvou historických zemí).

Představení projektu

Ostrava vyrostla jako průmyslové středisko černouhelné pánve. Pro svůj hornický a hutnický průmysl v minulosti zvaná „ocelové srdce republiky“, prošla výraznými změnami po roce 1989. V důsledku restrukturalizace průmyslu byla utlumena důlní činnost a poslední uhlí se na území města vytěžilo v roce 1994. Svědkem hornické minulosti je Dolní oblast Vítkovice, bývalý průmyslový areál s unikátním souborem industriální architektury aspirující na zápis do seznamu Světového dědictví UNESCO. V Ostravě se nachází řada divadel, galerií a kulturních domů. Mezi nejznámější kulturní akce pořádané ve městě patří hudební festivaly Colours of Ostrava a Beats for Love, festivaly vážné hudby Janáčkův máj a Svatováclavský hudební festival, Shakespearovské slavnosti. Každoročně se koná také atletický závod Zlatá tretra. Vysoké školství je v Ostravě zastoupeno Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava a všeobecněji zaměřenou Ostravskou univerzitou.

Širší a bližší vztahy

Slezská Ostrava

Slezská Ostrava je od 24. listopadu 1990 městským obvodem statutárního města Ostravy. Současný městský obvod tvoří celá katastrální území Slezská Ostrava, Hrušov, Antošovice, Heřmanice, Koblov, Kunčice, Kunčičky a Muglinov. Městský obvod se rozkládá převážně ve slezské části Ostravy, avšak svými okrajovými částmi zasahuje i na Moravu. Okrajové části Muglinova a Hrušova byly v minulosti součástí katastru moravského Přívozu, zatímco malé okrajové části k. ú. Slezská Ostrava dříve náležely k Moravské Ostravě a Vítkovicím.

Genius Loci

Genius Loci má svou sílu v návaznosti na historické centrum města Ostravy a současně na Slezskoostravský hrad. Černá louka se nachází přímo na hranici mezi Ostravou Moravskou a Slezskou. Tou hranicí je řeka Ostravice, jež přímo lemuje východní stranu Černé louky.

Černá louka- historie

Proč je Černá louka černá?

Historie výstav a veletrhů v Ostravě se datuje od 17. června 1362, kdy císař a král Karel IV. vydal ostravským měšťanům privilegium pořádat šestnáctidenní výroční trh osm dní před Nanebevstoupením Páně a osm dní po něm. Postupně Ostrava získala právo ročně konat sedm trhů. Byly to trhy dobytčí se specializací na len a přízi. Ustálila se pravidelnost středěčního trhu, kterým ročně prošlo šedesát tisíc prasat, v roce 1835 dokonce osmdesát tisíc kusů. Pro ně vyrostly ohrady a chlévy v prostoru dnešní Černé louky. Protože tehdy se veprům říkalo černý dobytek, nazývá se část Moravské Ostravy u řeky Ostravice Černá louka. Čili místo není pojmenováno, jak by se na první pohled zdálo, od uhlí.

Zhruba od roku 1870 se na místo u břehu Ostravice v Moravské Ostravě začaly vyvážet výpěrky z koksoven Centrála a Karolina. Původně se halda navážela pomocí úzkokolejné dráhy, v roce 1911 však již byla tak vysoká, že musela být používána lanovka. Roku 1917 měla halda s několika vrcholy 25 metrů na výšku, zabírala plochu skoro 5 hektarů a uloženo zde bylo více než 700 000 m³ hlušiny.

Problém „ostravských Alp“, jak si haldy překřtili obyvatelé města, se začal řešit po vzniku Československa. Vítkovické horní a hutní těžiřstvo zakoupilo rybníky v Hrušově a začalo je obsahem haldy zasypávat. Jak se však záhy ukázalo, rybníky pojal jen 15 % obsahu haldy. V rámci alespoň částečné estetizace byly na haldě vysázeny akáty, avšak jak se dalo očekávat, ujaly se pouze ve spodní části haldy, zatímco na vrcholu uschly. Mnohem větší úspěch měla gigantická horská dráha pojmenovaná Tivoli, a ačkoliv po jízdě na ní byl návštěvník notně „očouzen“ všudypřítomným prachem, stala se oblíbenou atrakcí Ostravanů.

K radikální změně došlo až v roce 1935, kdy státní dráhy začaly stavět nové trati a zjistily, že propustná haldovina je výborný materiál na náspy. Celá halda zmizela ručním překladem 50 pracovníků v období od srpna 1935 do října 1936.

Prázdné místo bylo zavezeno zeminou a nejprve využito jako stanoviště pro cirkusy a lunaparky, posléze zde bylo vybudováno současné výstaviště.

Slezskoostravský hrad

V průvodcích, v encyklopediích, mapách a snad aspoň v paměti některých lidí mám jméno: Slezskoostravský hrad. Ale přijde mi, že nijak zvlášť vážně brán nejsem. Jako by snad Ostrava ani neměla minulost, jako by snad vlastně vznikla až s uhlím a železem...

Hradní věž je nejvyšší budovou celého hradního objektu. V jednotlivých patrech věže si mohou návštěvníci prohlédnout stále expozice Mauzoleum Xavera Yáchyma Zahozence, útrpné právo, expozice Cesty za kořením, expozice Hračky Vašeho dětství. Jsou zde vystaveny hračky z 60-70-80 let porevolučních- éra socialismu.

Hradní pevnost se nachází na nádvoří, je to jedna z nejstarších částí hradu, která byla však necitlivými zásahy minulých majitelů již značně zničena. Je v ní možné vidět původní zdění hradu. Od prosince 2007 zde byla upravena a zařízena obřadní síň s ojedinělou 4x1,5m velkou dřevorezbou znázorňující „svatební veselí“. V říjnu 2008 byla otevřena dobová hradní kovárna na první terase pevnosti. Na podzim roku 2008 byla otevřena nová hradní kaple – kaple Jana Czumprniaka, která je přístupna celoročně poskytuje návštěvníkům duchovní odpočinek. K vidění je Betlém s vyřezávanými figurkami, křížová cesta, modlitebna, socha sv. Hedviky patronky Slezska a skleněné olejové podmalby.

Historie Slezskoostravského hradu

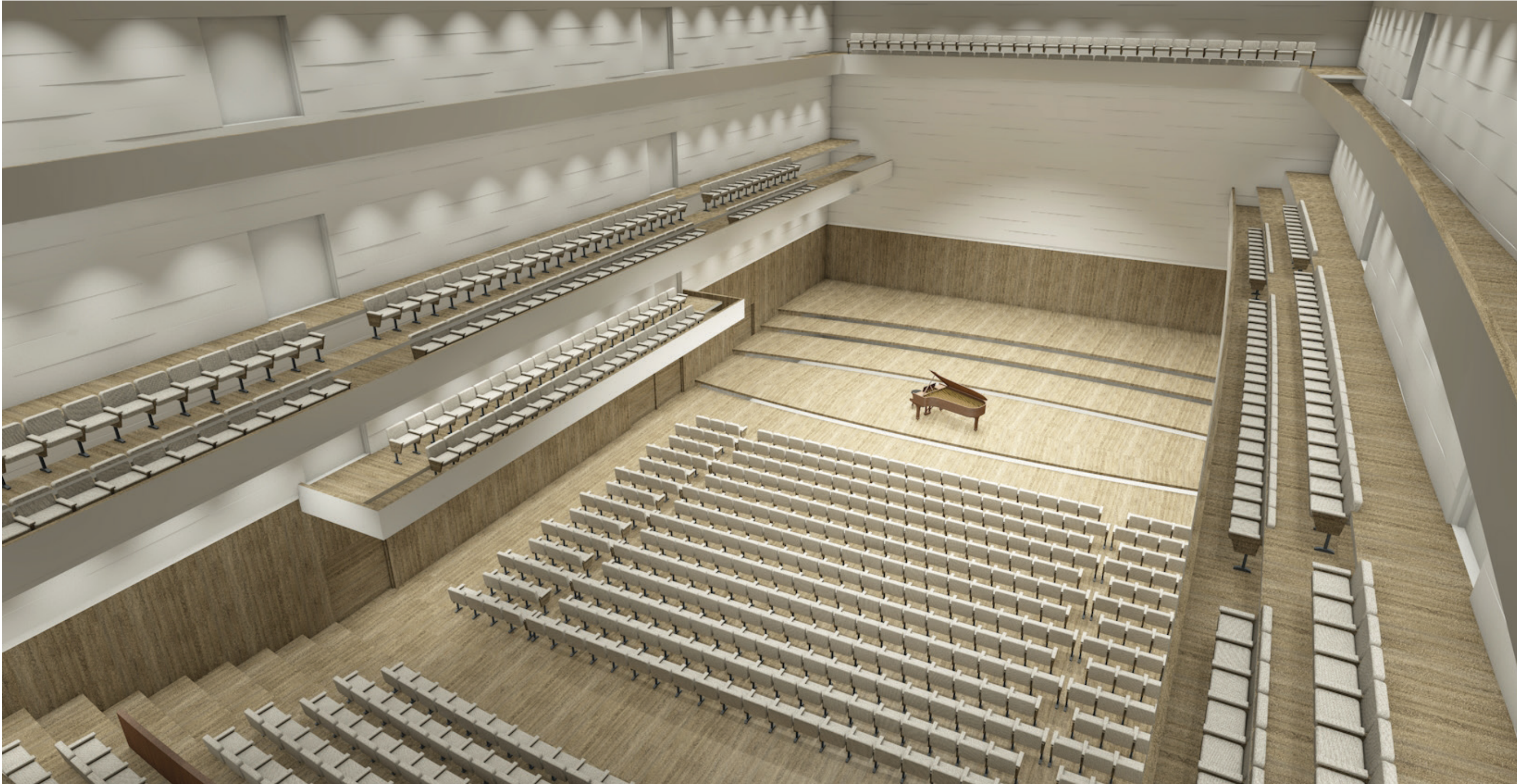
Památka, která v uplynulých dvou desetiletích prodělala řadu necitlivých stavebních zásahů, několikrát změnila vlastníka a nakonec jí hrozila téměř záhuba. Doslova v „hodině dvanácté“ byl hrad koupen od minulého vlastníka a vrátil se do rukou statutárního města Ostravy.

První písemná zmínka o existenci Slezskoostravského hradu se vztahuje k 2. srpnu 1297. Toho dne se v Ostravě sešli moravští a těšínské šlechtici v čele s těšínským knížetem Měškem a olomouckým biskupem Dětřichem z Hradce aby projednali spory, které vznikaly tím, že hraniční řeka Ostravice v důsledku častých záplav měnila své řečiště.

Spor byl úspěšně vyřešen. Od roku 1327 patřilo Těšínsko k Českému státu a Slezskoostravský hrad ztratil svou funkci pohraničního hradu. Řeka Ostravice přestala být státní hranicí a stala se hranicí mezi panstvími olomouckého biskupa a těšínského knížete, mezi Moravou a Slezskem. O významu, jenž hradu přikládali jeho vlastníci, svědčí fakt, že byl již ve 13. století obehnan 4 metry vysokou a 2,5 metry širokou zdí.

Slezskoostravský hrad byl třípodlažní stavba s ochranným hradebním systémem. V 16. století byla vybudována vstupní brána s věží, která se dochovala dodnes. V důsledku důlní činnosti stavba poklesla o 16 m, v 80. letech 20.století prošla neodbornou rekonstrukcí.

Ve 40tých letech 16. století byl hrad přestavěn na renesanční zámek.V roce 1872 zámek vyhořel, byl však ještě obnoven. Hlavní příčinou jeho další zkázy byla těžba v uhelných slojích přímo pod zámkem.

Kulturní dům

Kulturní dům (zkratka KD, lidově kulturák) je název kulturně osvětového zařízení, zavedený po únoru 1948. Stavby kulturních domů se staly základnou pro politickou agitaci, osvětovou činnost a v dobovém slovníku nedílnou součástí budování vyspělé socialistické společnosti. Kulturní domy se měly stát součástí kulturní vybavenosti obcí a zároveň jejich dominantou. KSČ plánovala, že osvětová činnost postupně přejde na společenské organizace sdružené v Národní frontě, na národní výbory, orgány ROH či Jednotná zemědělská družstva.

V letech 1959-1989 sloužily kulturní domy k organizování kulturních, uměleckých a společenských akcí (např. hromadné oslavy svátku MDŽ, plesy, taneční zábavy, koncerty, divadelní představení), k propagandě socialistických myšlenek (schůze politických organizací, oslavy státních svátků), kulturně zájmové činnosti (např. folklórní soubory, akce PO SSM), měly reprezentovat obec a nahradit jejich dominanty kostelů, přičemž se staly příjmovou složkou státního rozpočtu.

Se zakládáním celé řady spolků v druhé polovině 19. století vznikla také potřeba společných setkávacích prostor a center k uspokojování kulturních potřeb, které byly v každé obci rozdílné. V únoru 1948, kdy došlo k oficiálnímu převzetí moci komunisty a kdy se započalo s budováním socialismu, došlo také na budování veřejných staveb, sloužících socialistické kultuře. Kulturní dům se měl podle komunistických plánovačů stát společenským a klubovým střediskem pro všechny obyvatele vesnice či města. Základní funkcí KD bylo naplňování osvětové práce, která se stala „součástí budování vyspělé socialistické společnosti“.

Československá státní norma- projektování kulturních domů

Univerzální typ kulturního zařízení- kulturní dům

Kulturní zařízení klubového typu, přičemž zahrnuje základní organizační jednotky jako osvětovou besedu, závodní klub ROH, dům kultury ROH, kulturní a společenské středisko, družstevní klub JZD.

Víceúčelový typ kulturních zařízení- parky kultury a oddechu

Kulturní zařízení, které svým působením a vybavením stanovuje předpoklady k rozvoji krátkodobé rekreace a ke kulturnímu oddechu obyvatel velkých měst. Soustřeďuje nejrozličnější formy kulturních osvětových a uměleckých pořadů, aktivního odpočinku, společenské zábavy a vzdělání.

Jednouúčelový typ kulturního zařízení

divadla

kina

Definování osvětové práce a kulturního domu

Základním stavebním kamenem se stal zákon č. 52/1959 Sb. O osvětové činnosti, následně pak Usnesení vlády č. 3 z roku 1961, které rozpracovalo zásady rozvoje, úprav a výstavby kulturních zařízení klubového typu (KD). To celé dotvářela československá státní norma č. 73 5252 „Projektování kulturních domů“. Výsledkem normovaných staveb KD mělo dojít k celostátnímu sjednocení a k vytvoření podkladu pro typizaci. Zároveň stanovila kategorie KD.

Popis objektu

První dojem

Objekt se nachází v centrální části lokality Černá louka. Je usazen podél přímé uliční třídy, jež spojuje Masarykovo náměstí a Slezskoostravský hrad. Před objektem se rozprostírá volný veřejný prostro. Když tedy fleneur vstupuje do území Černé louky z Masarykova náměstí, vejde nejdřív na toto veřejné prostranství, jehož rozloha odpovídá zhruba dvěma místním historickým městským blokům.

Návštěvník tedy vejde na tuto dlážděnou „louku“ a pohled skrz toto území se mu zastaví o průčelí řešeného Domu kultury. Když se však člověk podívá hned po vstupu na toto prostranství skrz rovnou třídu, bude jeho zrak směřovat přímo ke Slezskoostravskému hradu, jež se kdysi tyčil o 16 m výše než je tomu dne. Tento pokles je zapříčiněn důlní činností a následkem toho je hrad nyní schován za násypem, jež tvoří pevnou půdu pro frekventovanou silnici na ul. Bohumínská.

Bude-li chtít člověk objekt navštívit, musí pokorně vystoupat po třech schodech na vyvýšenou nástupní platformu. Tím vzdá úctu jak objektu a jeho funkci, tak i kultuře, která na něj čeká uvnitř.

Forma

Forma objektu je převážně uzavřená. K tomuto však kontrastuje prosklené průčelí, které propojuje exteriér s interiérem. Skrz prosklenou stěnu lze vidět z interiéru výhled směrem k centru Ostravy. Naopak z exteriéru se naskytne především ve večerních hodinách krásný pohled až do interiéru foyer Domu kultury. Při večerním představení se interiéru domu rozzáří velkými lustry a upoutá tak pozornost i kolemjdoucích.

Čitelnost

Cílem projektu bylo, aby byl objekt dobře čitelný. Aby návštěvník jasně poznal kde je hlavní chod, a kde je zásobování a vstup pro zaměstnance. Stejně tak vnitřní dispozice je velmi jednoduchá a snadno čitelná. Dispozice jednotlivých pater se opakují, kromě prvního nadzemního podlaží.

Osvětlení / proslunění

Jak je již výše zmíněno, objekt je převážně uzavřen do sebe. Schován za nepropustnou obálkou.

Veřejný prostor

Platan javorolistý

obvod kmene:	5,54 m*	list:	dlanitělaločnatý
výška stromu:	26,5 m*	květ:	strboul
odhad stáří:	160–180 let	plod:	oříšek

* údaje z roku 2015

Druh je křížencem platanu východního (původ jižní Evropa a Malá Asie) a platanu západního (původ Severní Amerika). Původní areál rozšíření platanu javorolistého není znám, v současnosti roste nebo je pěstován v téměř celé Evropě vyjma nejsevernějších částí a v části Asie (Kavkaz, Střední Asie). Jedná se o statný strom dosahující výšky až 40 m. Borka je složena z několika vrstev a odlupuje je se ve velkých a tenkých plátech, čímž vytváří nápadné, pestrobarevné (hnědé, šedé, žluté, zelené) zbarvení kmene a větví. Používá se v lidovém léčitelství (listy, kůra) a truhlářství na intarzie (obraz vytvořený skládáním a lepením dřív různých barev a struktur). Jedinec má největší obvod kmene ze všech ostravských památných platanů.

Strom je chráněn od 1. ledna 1990 z důvodu jeho estetických hodnot (vzrůst, habitat).

Rovninské balvany

Přírodní památka Rovninské balvany byla vyhlášena v roce 1964. Tvoří ji skupina menších bludných balvanů, které byly objeveny v roce 1958 při těžbě písku v Hlučíně-Rovninách. Balvany jsou nyní instalovány v areálu výstaviště Černá louka. Bludné (eratické) balvany jsou různě velké valouny až bloky exotických, na našem území se nevyskytujících hornin, které k nám byly dopraveny ledovcem při kontinentálním zalednění během středního pleistocénu (před 250 až 800 tisíci lety). Ostravské bludné balvany, které byly vyhlášeny přírodními památkami, jsou z hornin žulového charakteru a pocházejí ze středního Švédska nebo jižního Finska.

Koncepce projektu

Protažení již existující spojnice (páteře) veřejných ploch, sadů a náměstí přes řeku Ostravici až ke Slezskoostravskému hradu. Nejedná se o osu. Jedná se o převážně pěší spojnici zakřivenou v reakci na reliéf terénu a strukturu historické zástavby Ostravy.

Veřejné městské plochy

Bavíme se tady především o Husově sadu, Masarykově náměstí a parku s náměstím v bezprostřední blízkosti Slezskoostravského hradu.

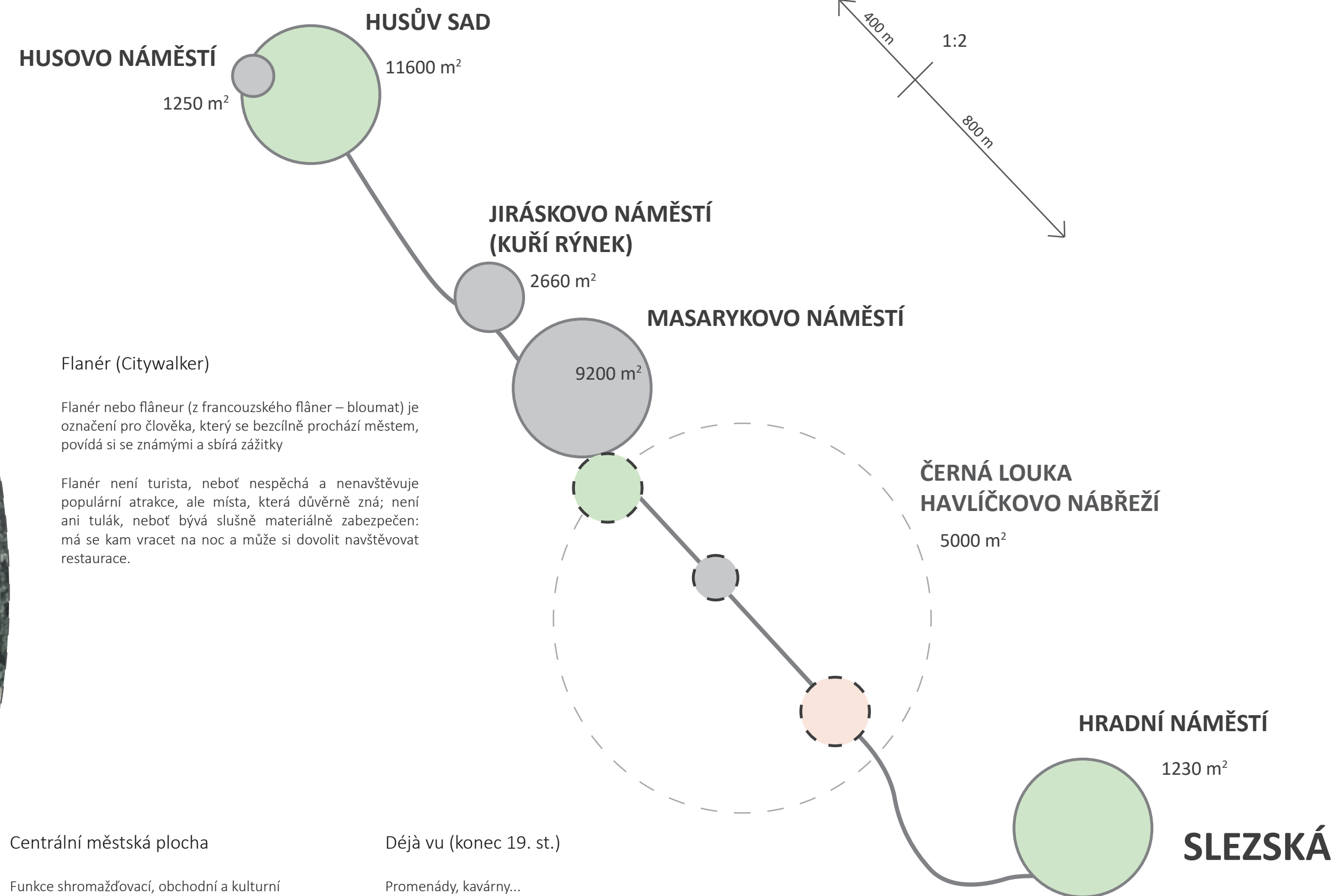
Na spojnici těchto tří bodů jsou napojeny další postranní plochy. Černá louka zde zaujímá velmi silnou pozici co se veřejného prostoru týče, jelikož leží přímo na této páteři a svou rozlohou zabírá zhruba 1/4 celkové délky dané úsečky.

Dalo by se říci, že zažíváme déjà vu, kdy se chceme procházet a posedávat po kavárnách. Z toho důvodu hrají tyto veřejné plochy důležitou roli. Poskytují prostor právě pro tyto aktivity.

Koncepce urbanismu

MORAVSKÁ

Dostavba / bourání

Záměrem bylo doplnit díry a mezery v blokové struktuře a zároveň očistit řešenou lokaci od nefunkčních nebo, pro budoucí rozvoj, nevhodících se objektů a tím tak připravit „půdu“ pro novou koncepci využití území.

PLÁNOVANÁ DOSTAVBA

Legenda

BOURANÉ OBJEKTY

Legenda

Demolice a návrh

NAVRHOVANÉ OBJEKTY

Legenda

- 1 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 2 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 3 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 4 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 5 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 6 polyfunkční objekt (bydlení+služby)
- 7 studentské koleje
- 8 dům kultury

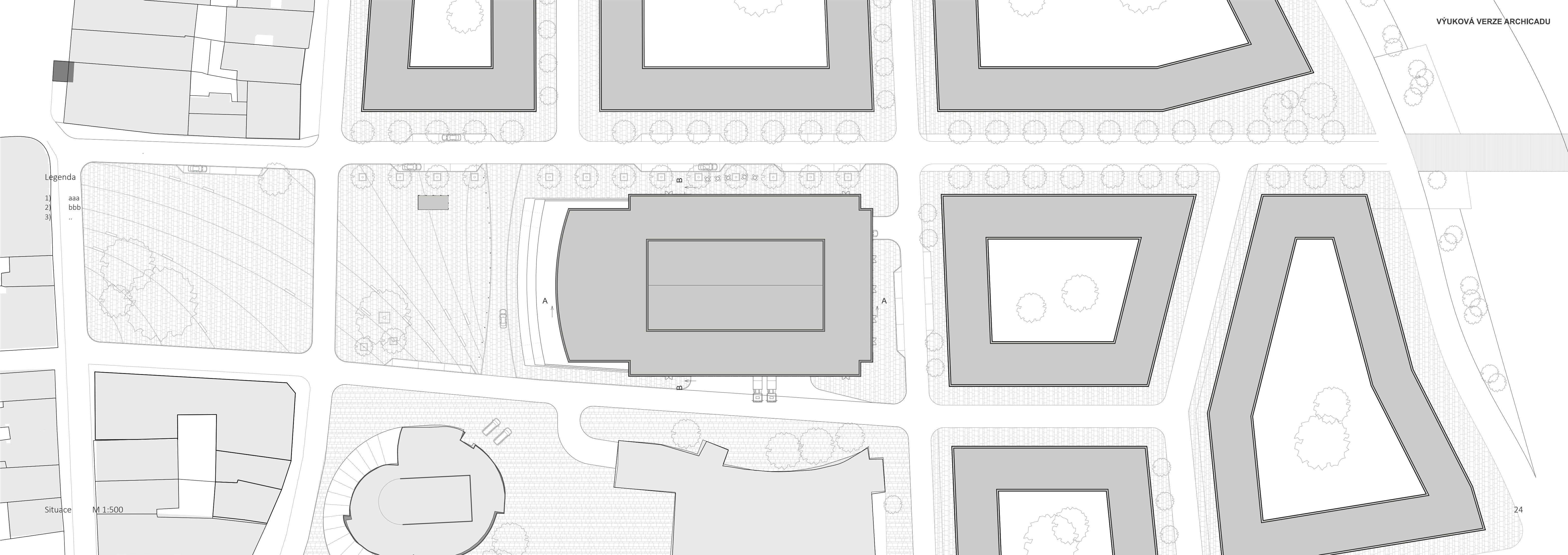

Legenda

- 1)
- 2)
- 3)

aaa
bbb

Situace M 1:1000

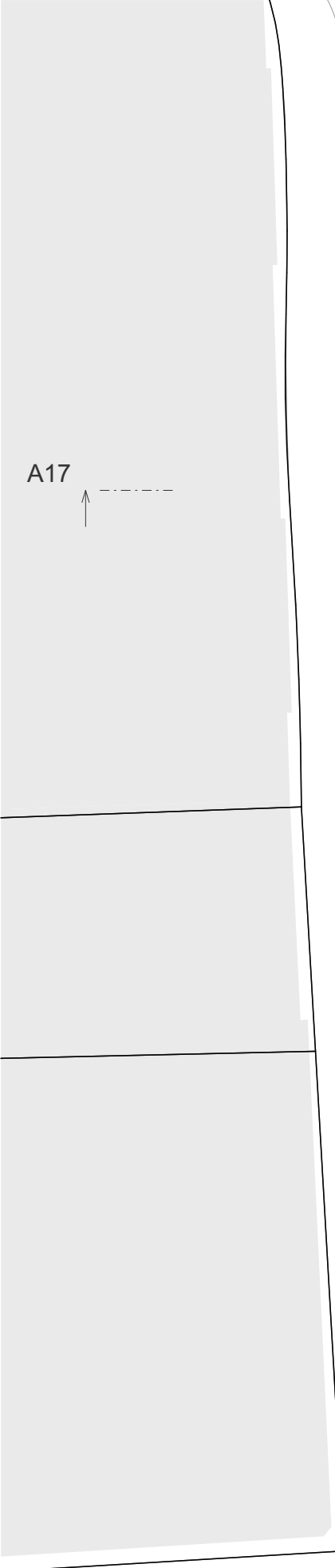
Legenda

- 1)
- 2)
- 3)

aaa
bbb
..

Situace

M 1:500

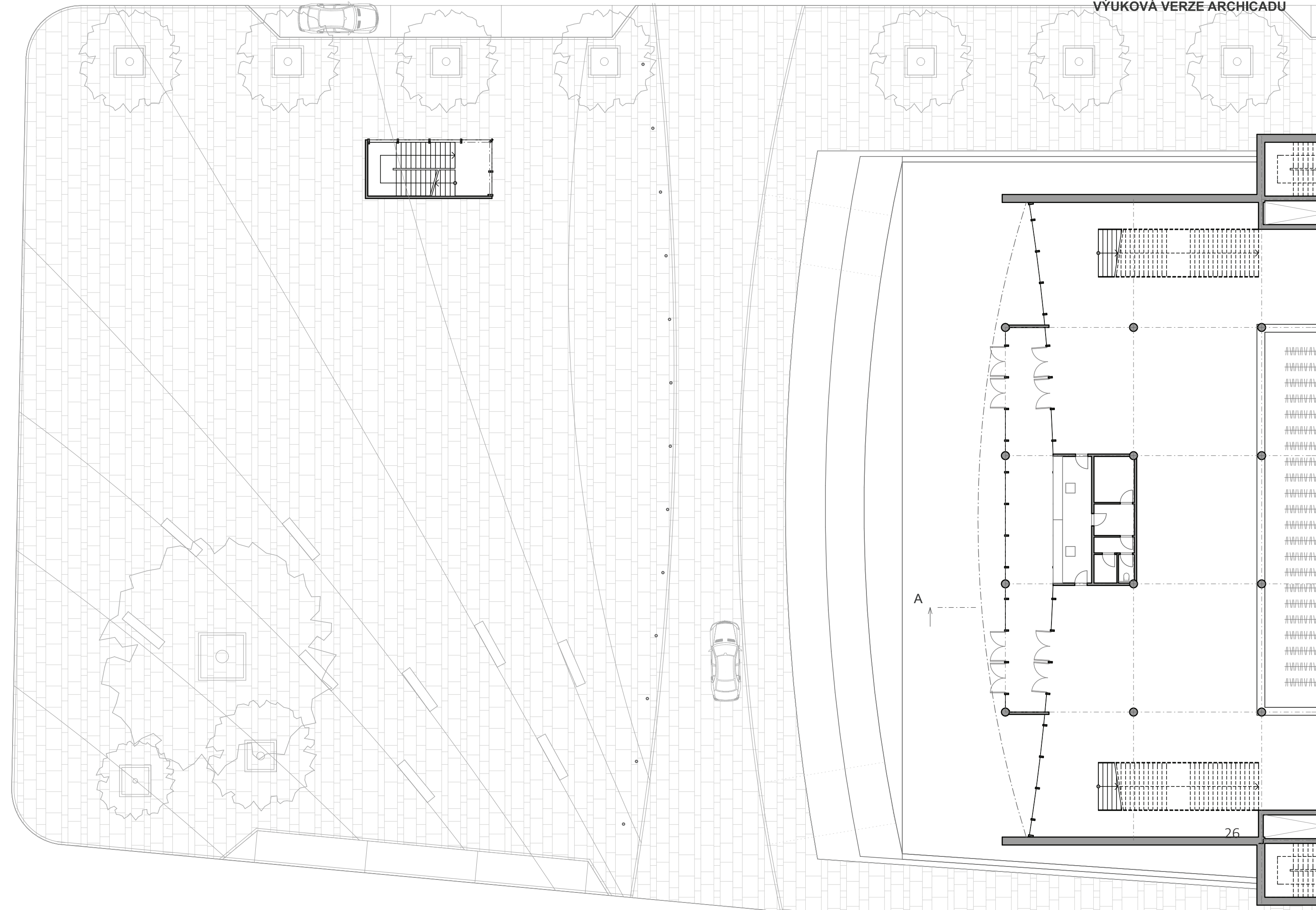
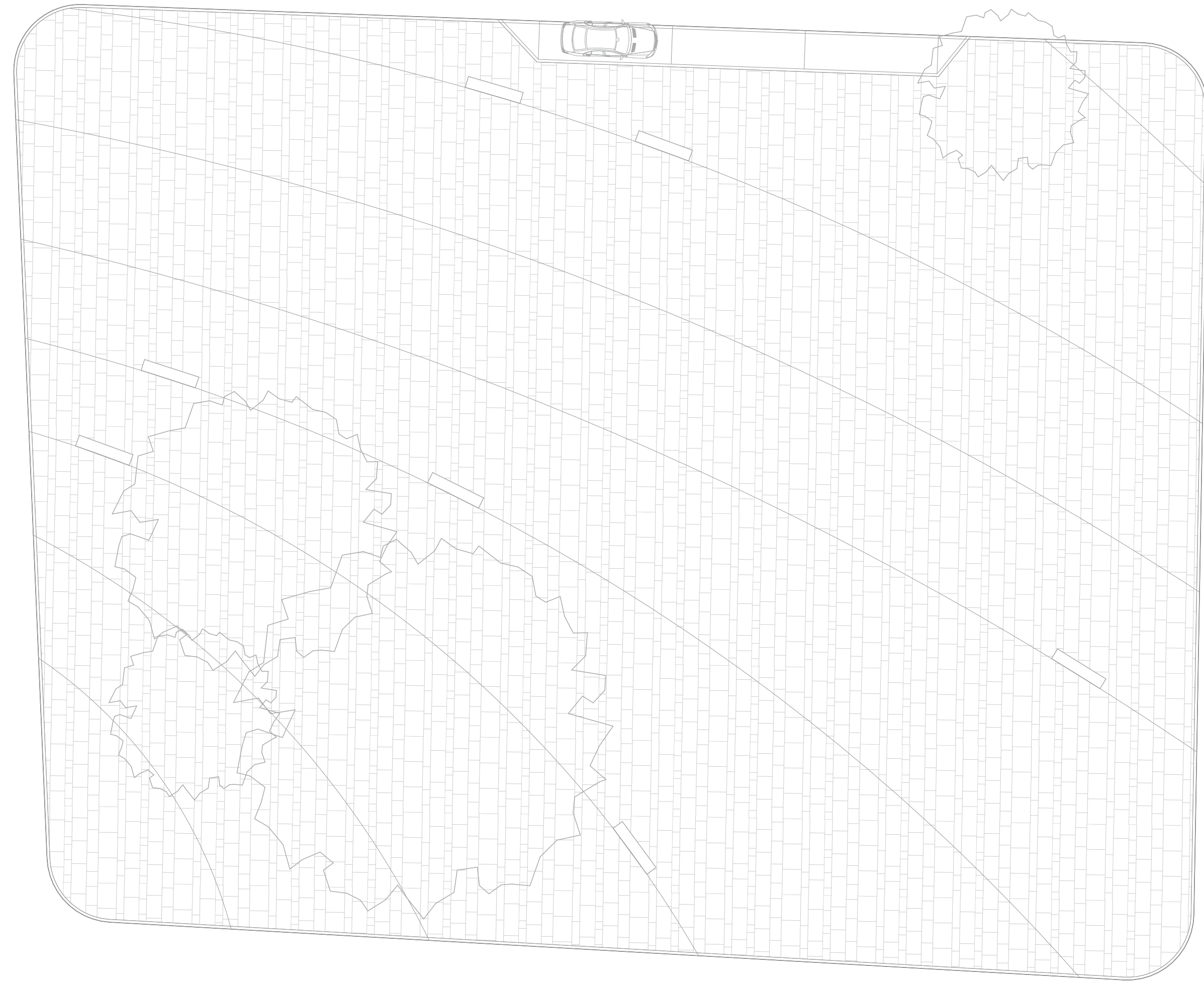
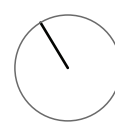

A17
↑

Detail veřejného prostoru

M 1:200

0 5 10 20 m

VÝUKOVÁ VERZE ARCHICADU

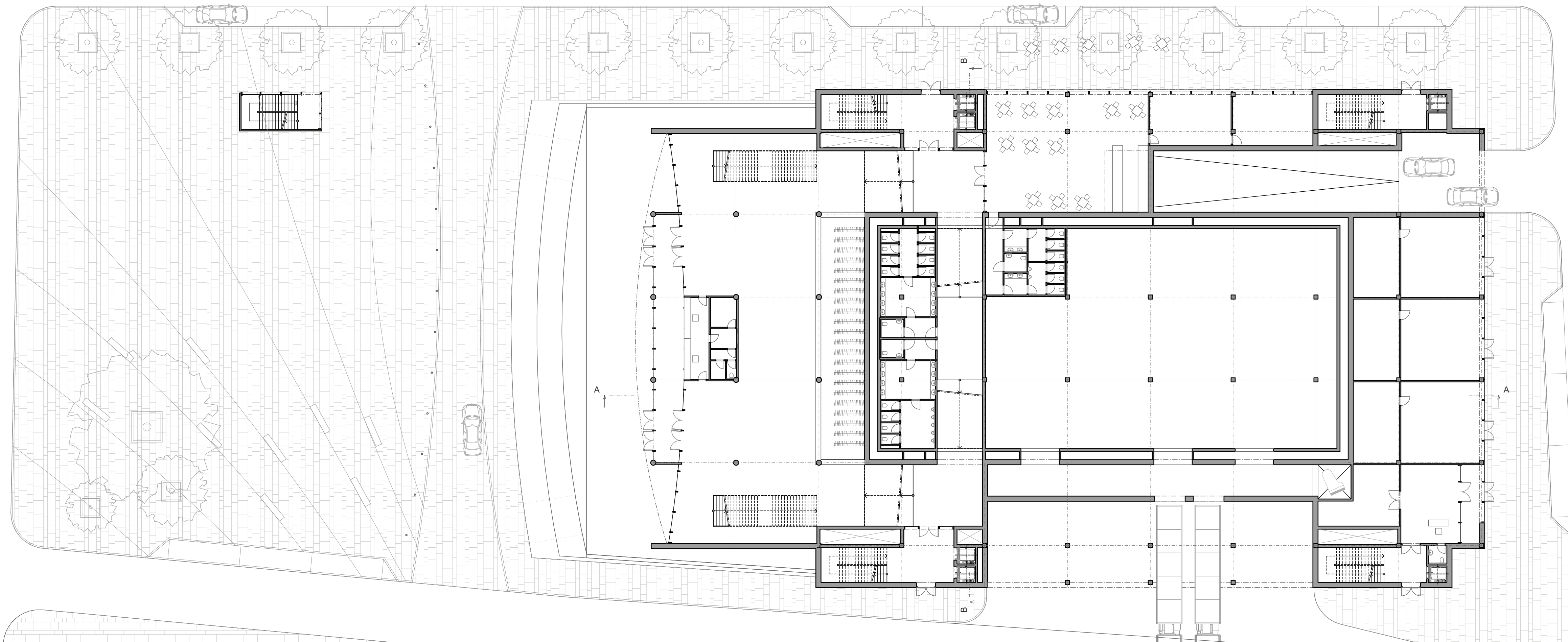
26

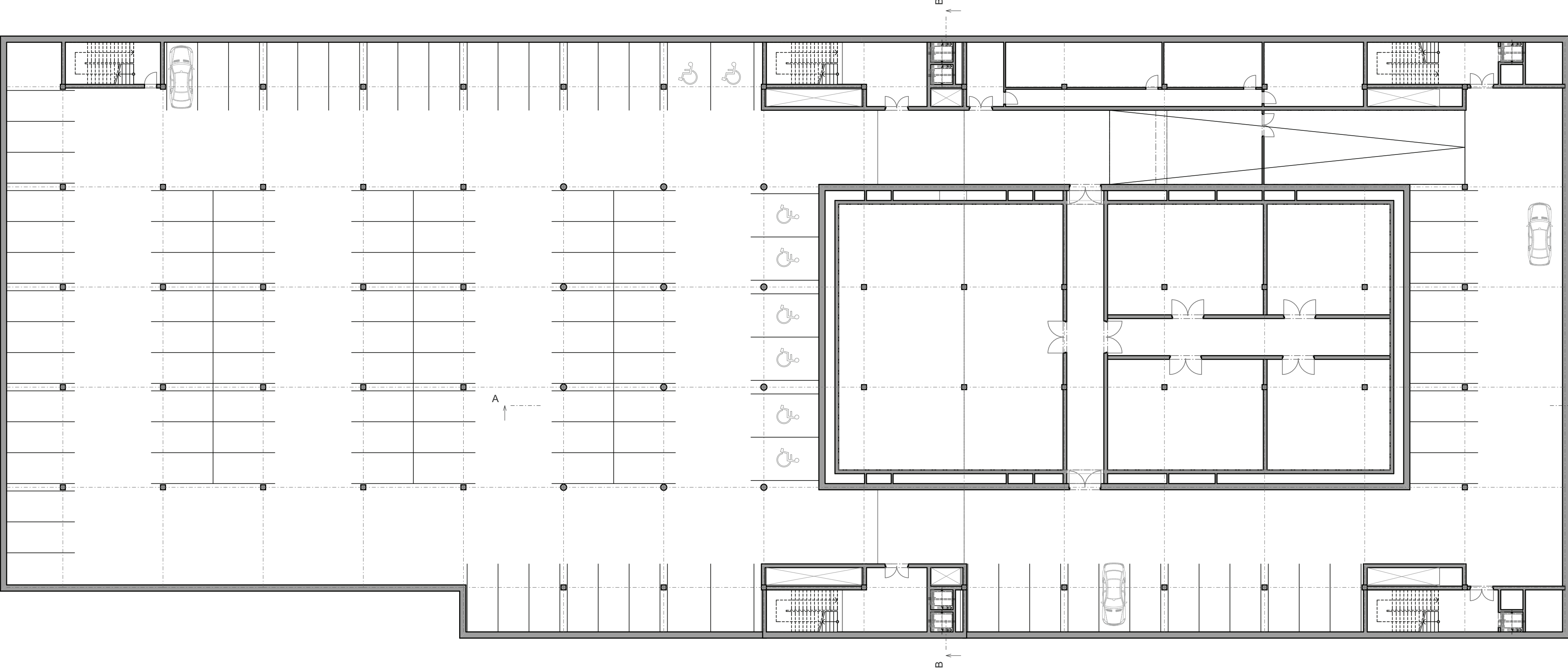

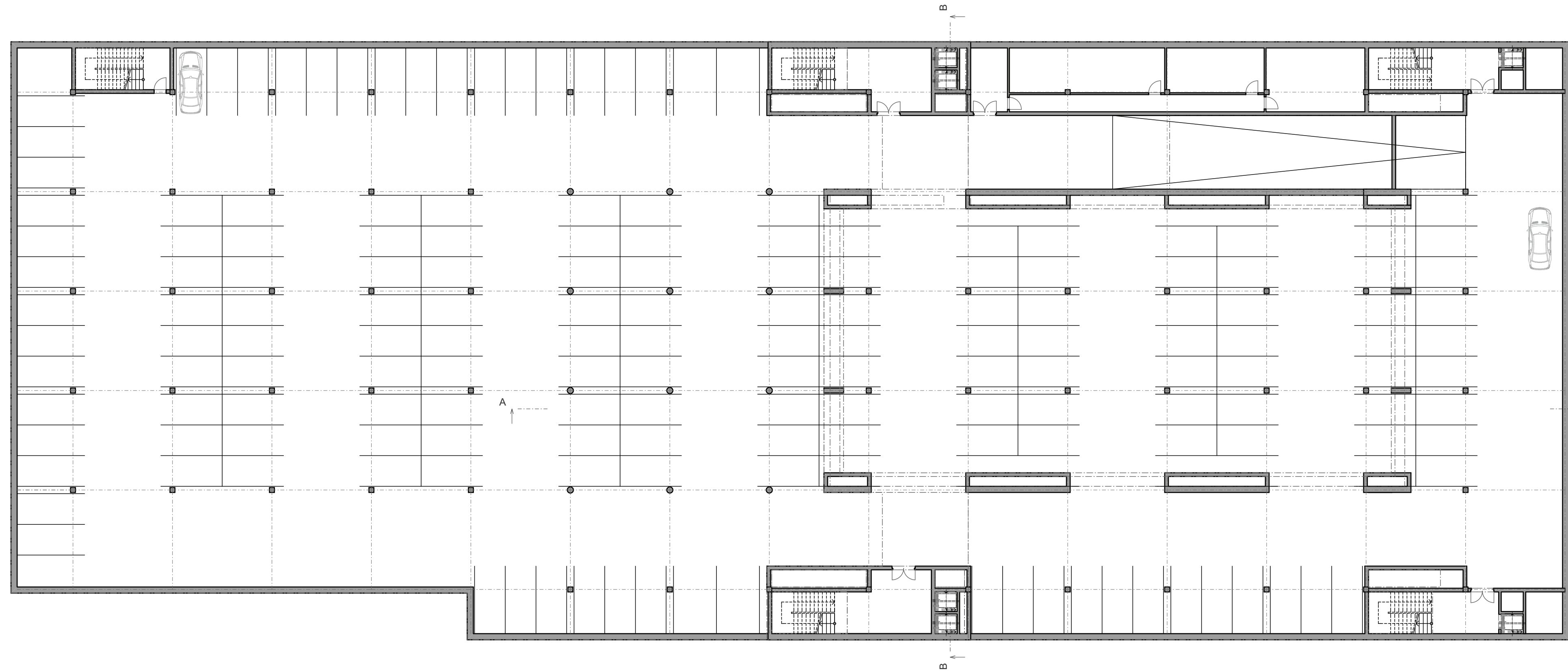
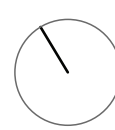
Legenda

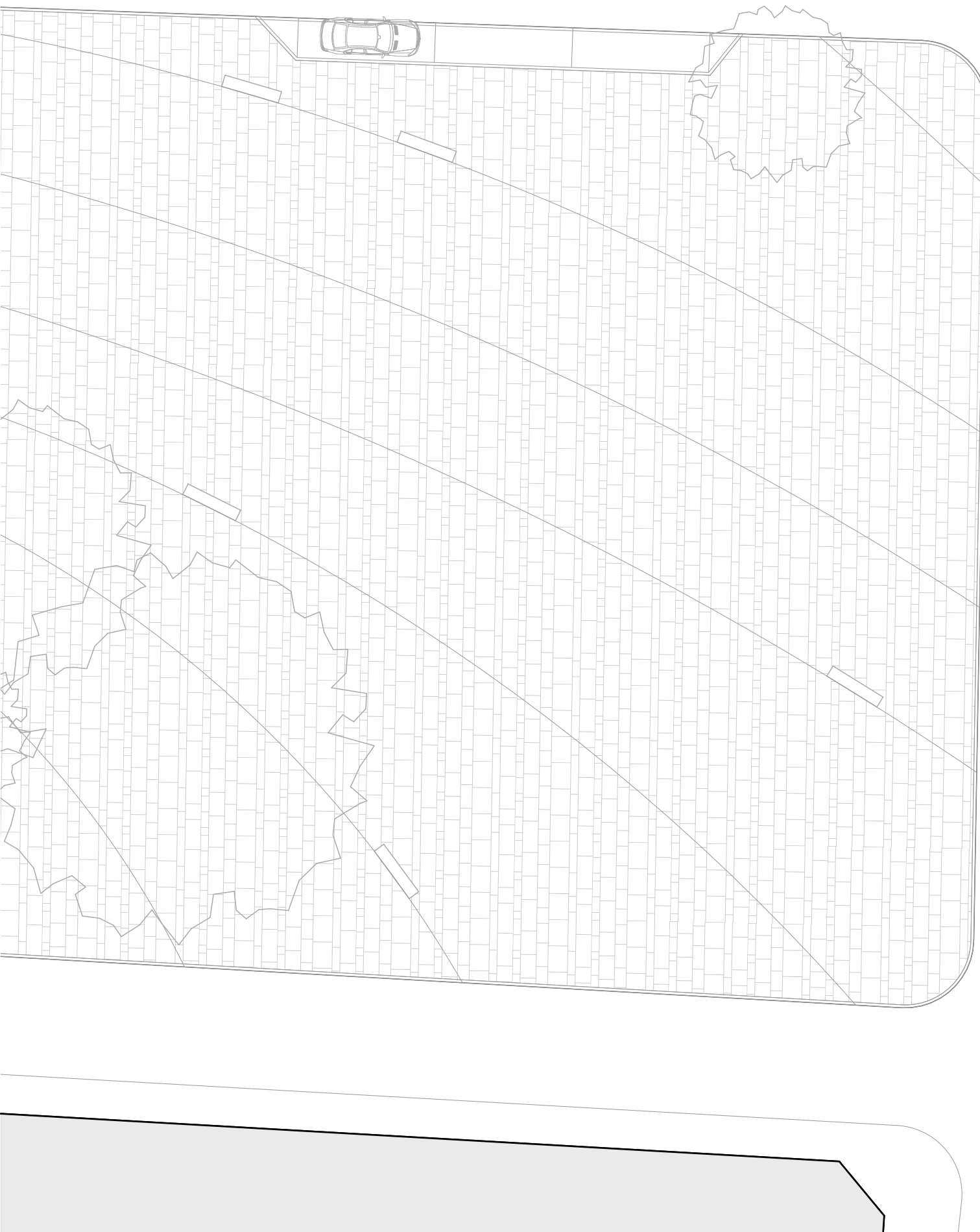
- 1) aaa
- 2) bbb
- 3)

1. nadzemní podlaží M 1:250

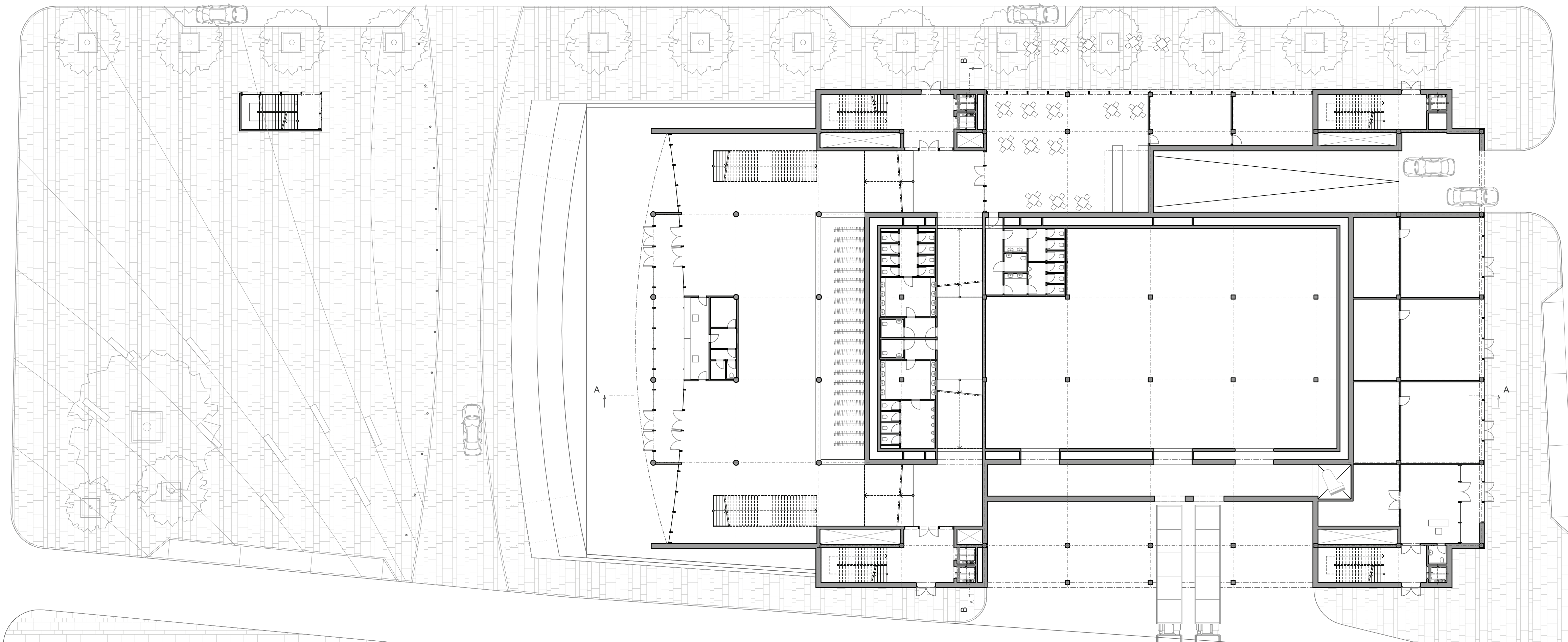
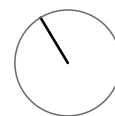

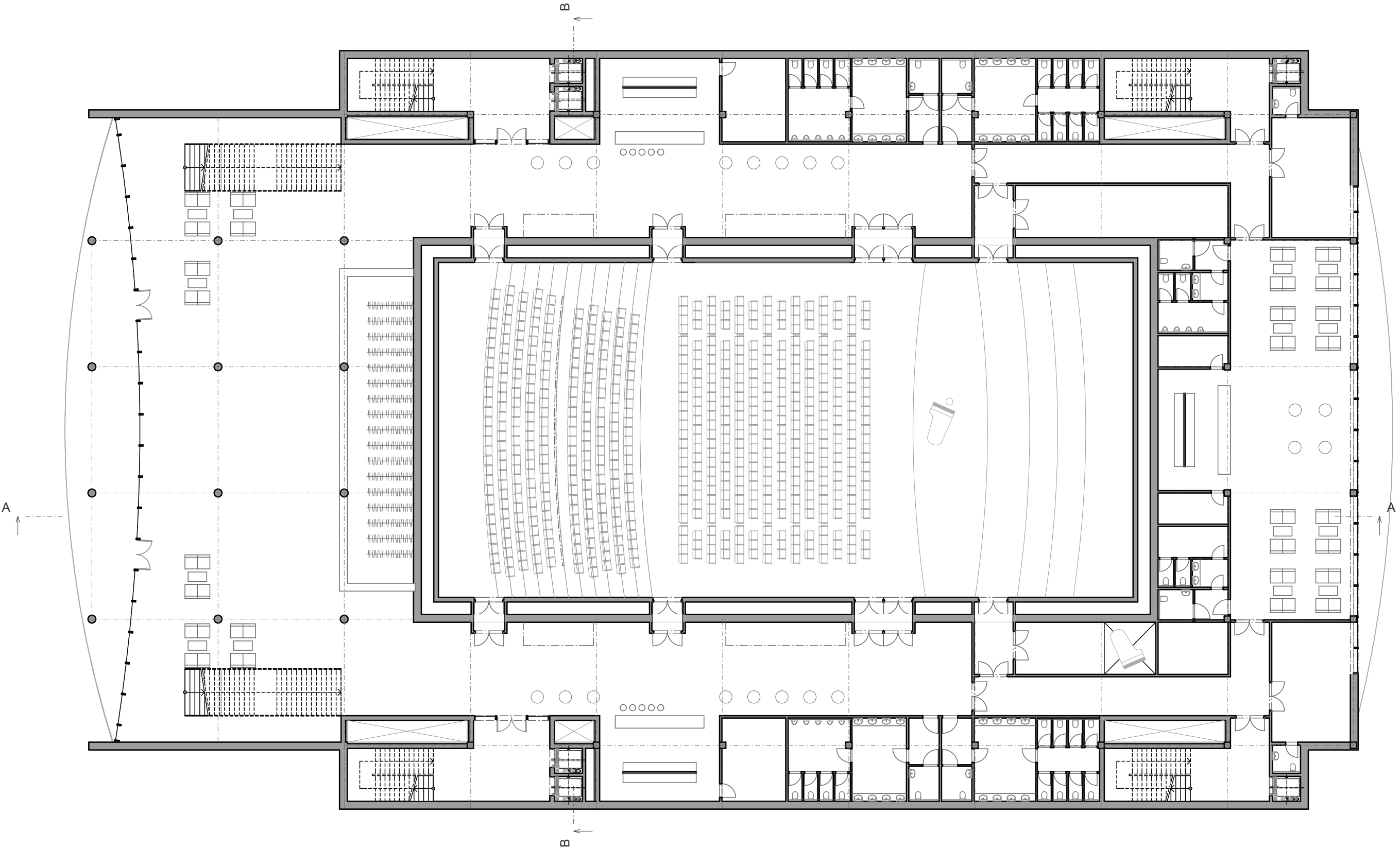

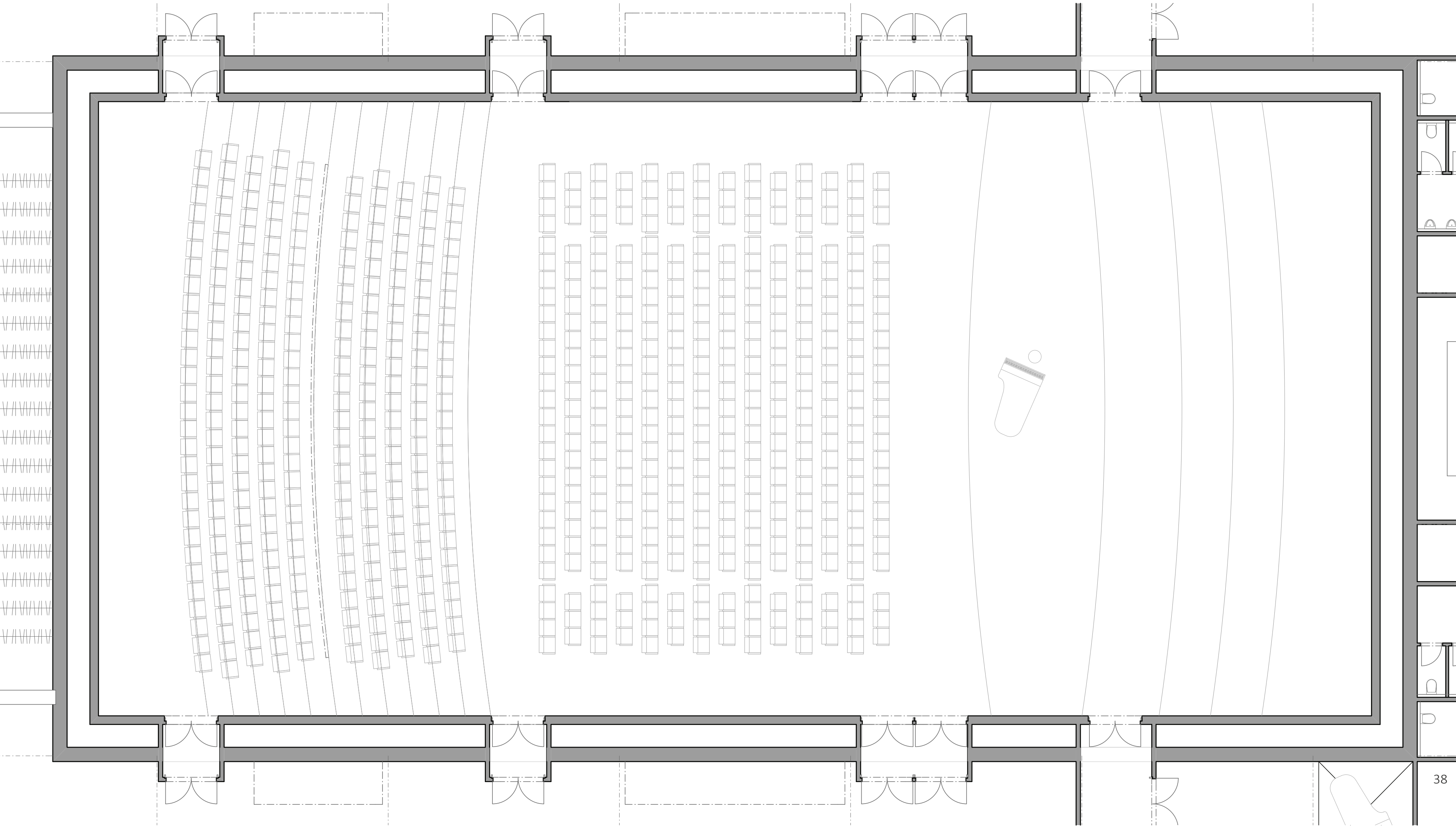

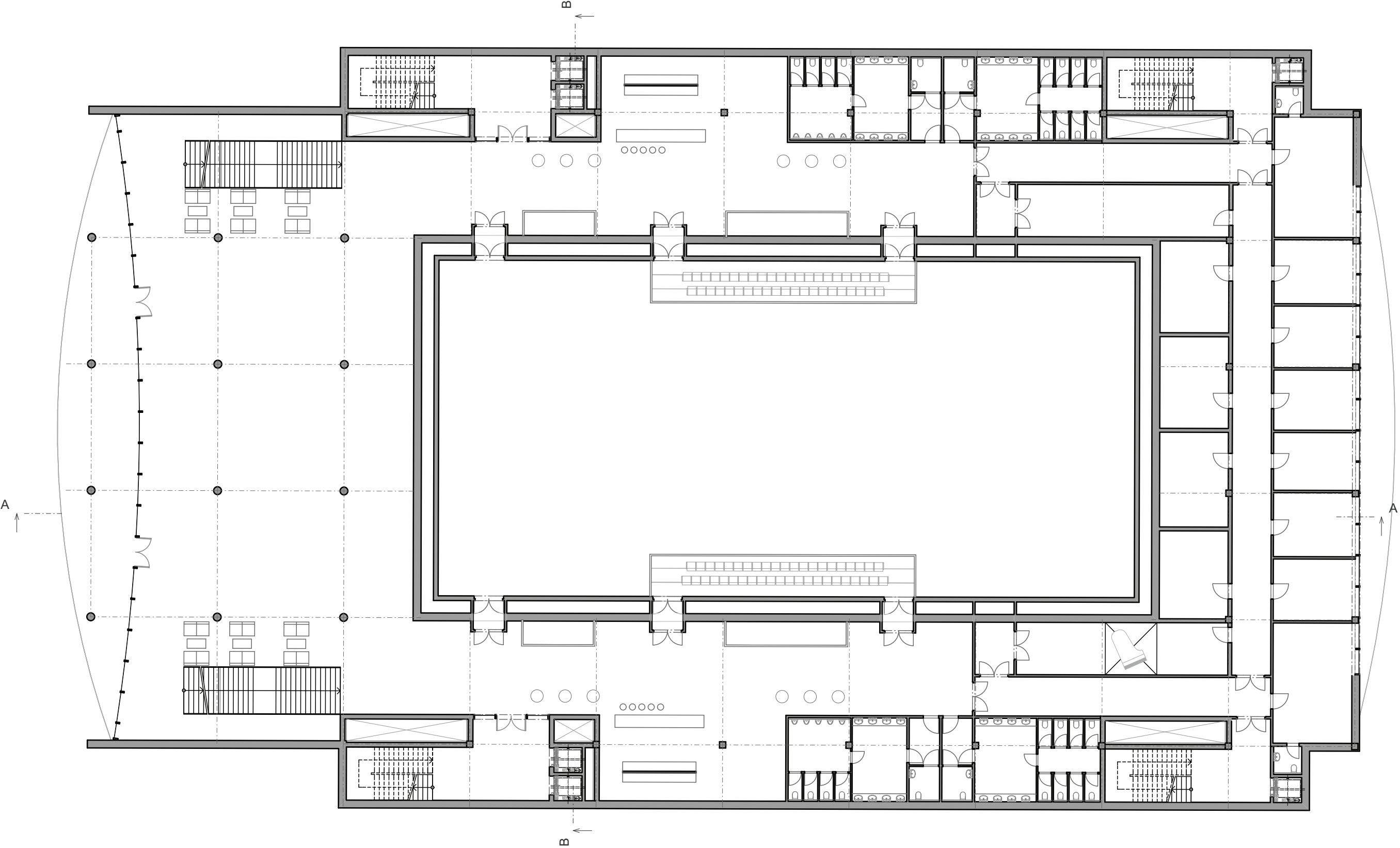
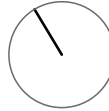

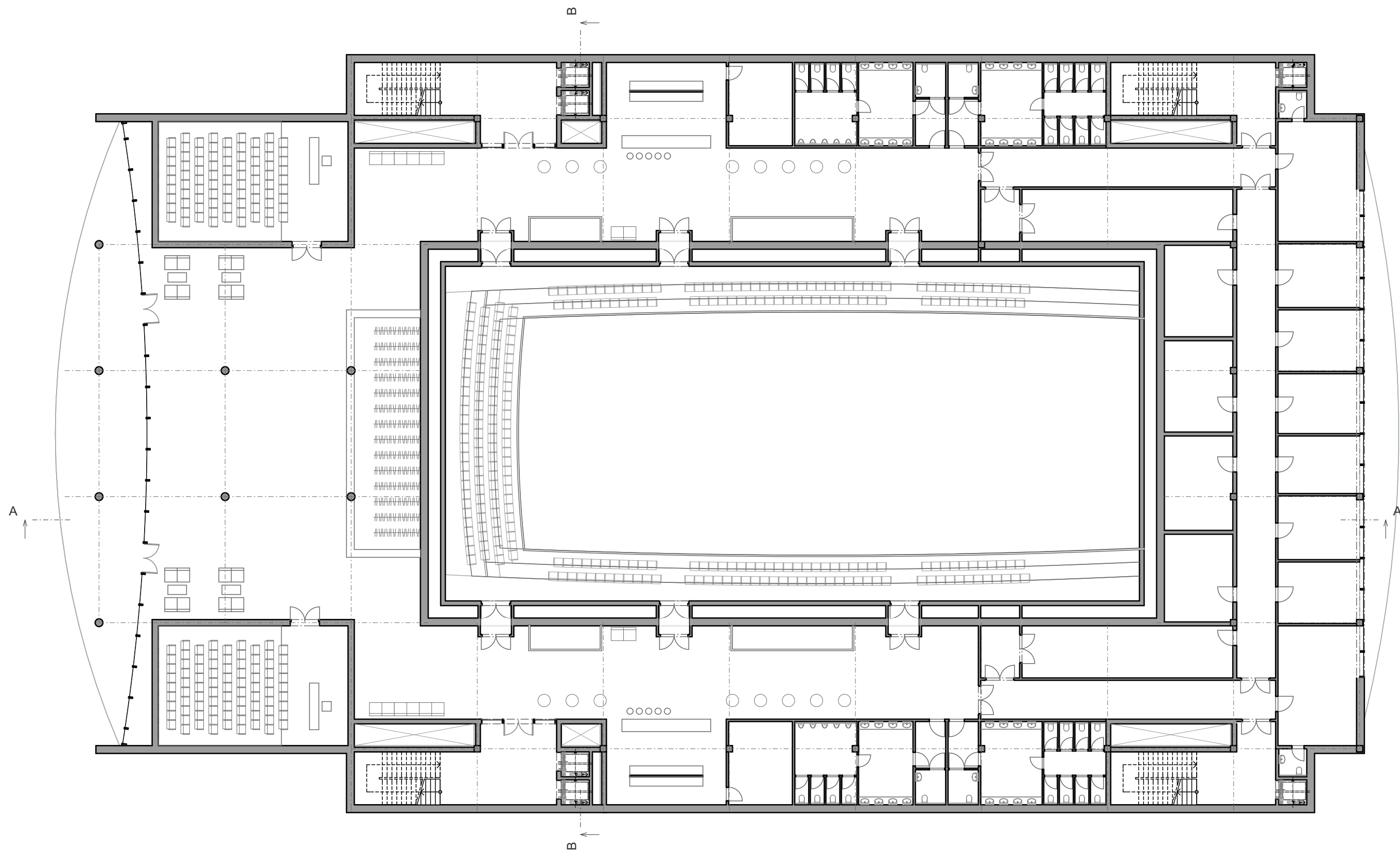
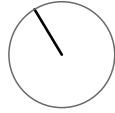
1. nadzemní podlaží M 1:250

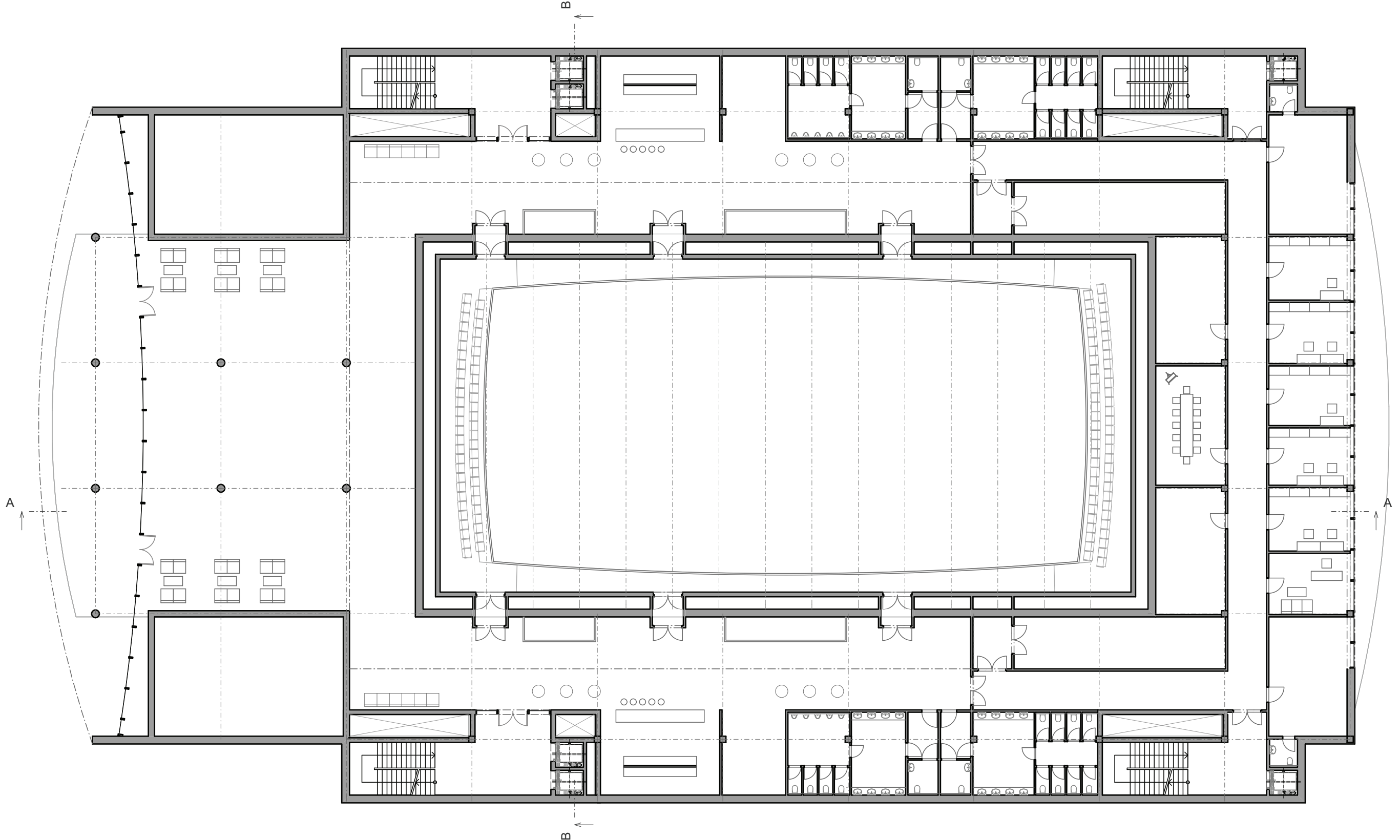
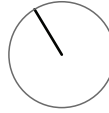

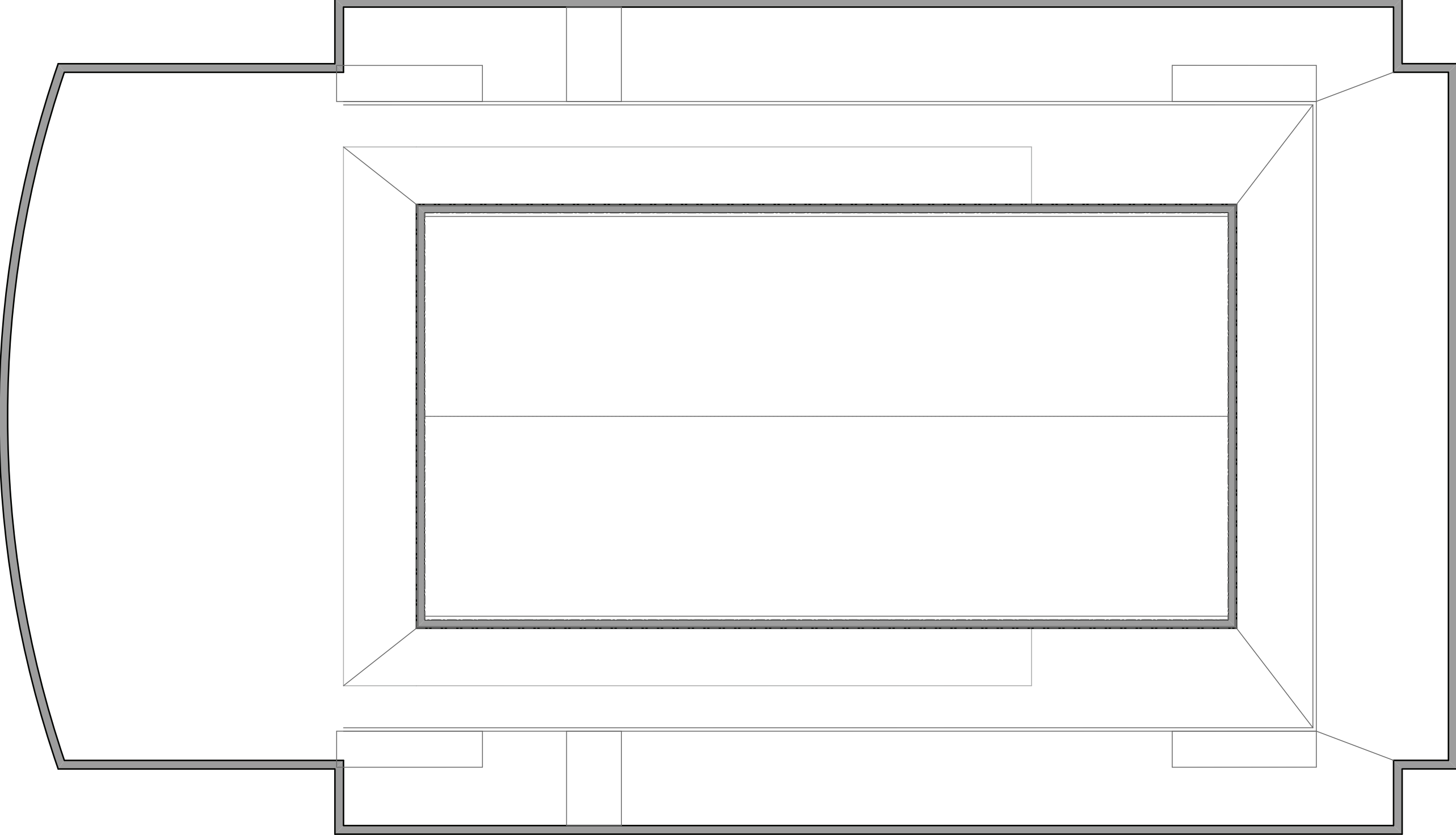
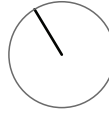

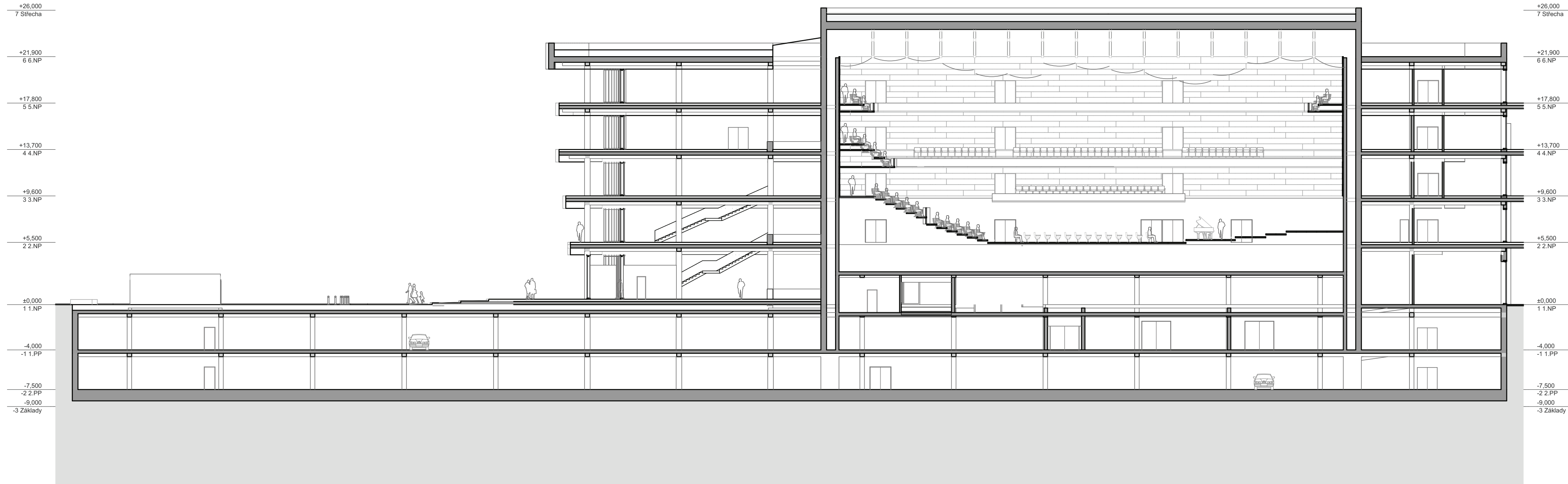

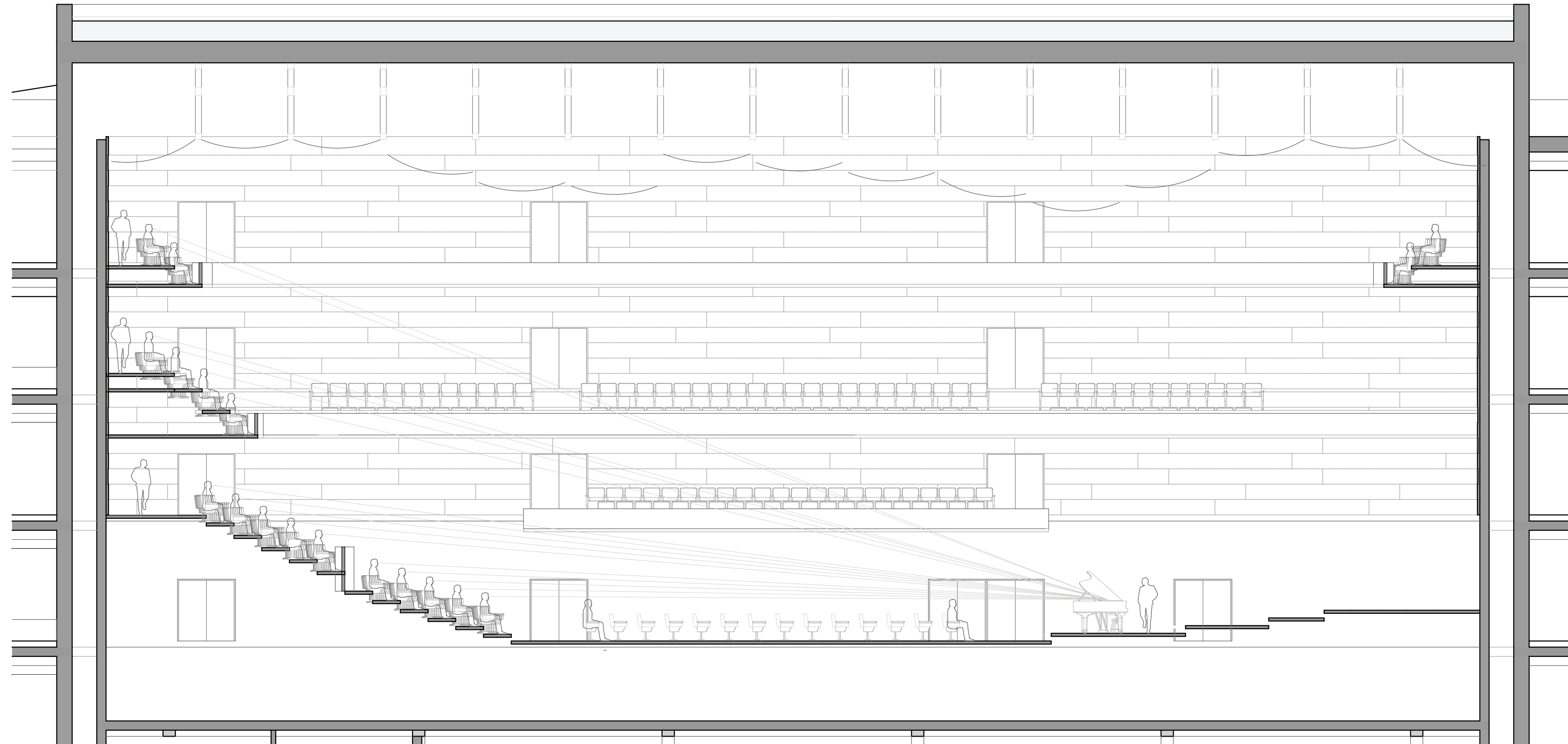

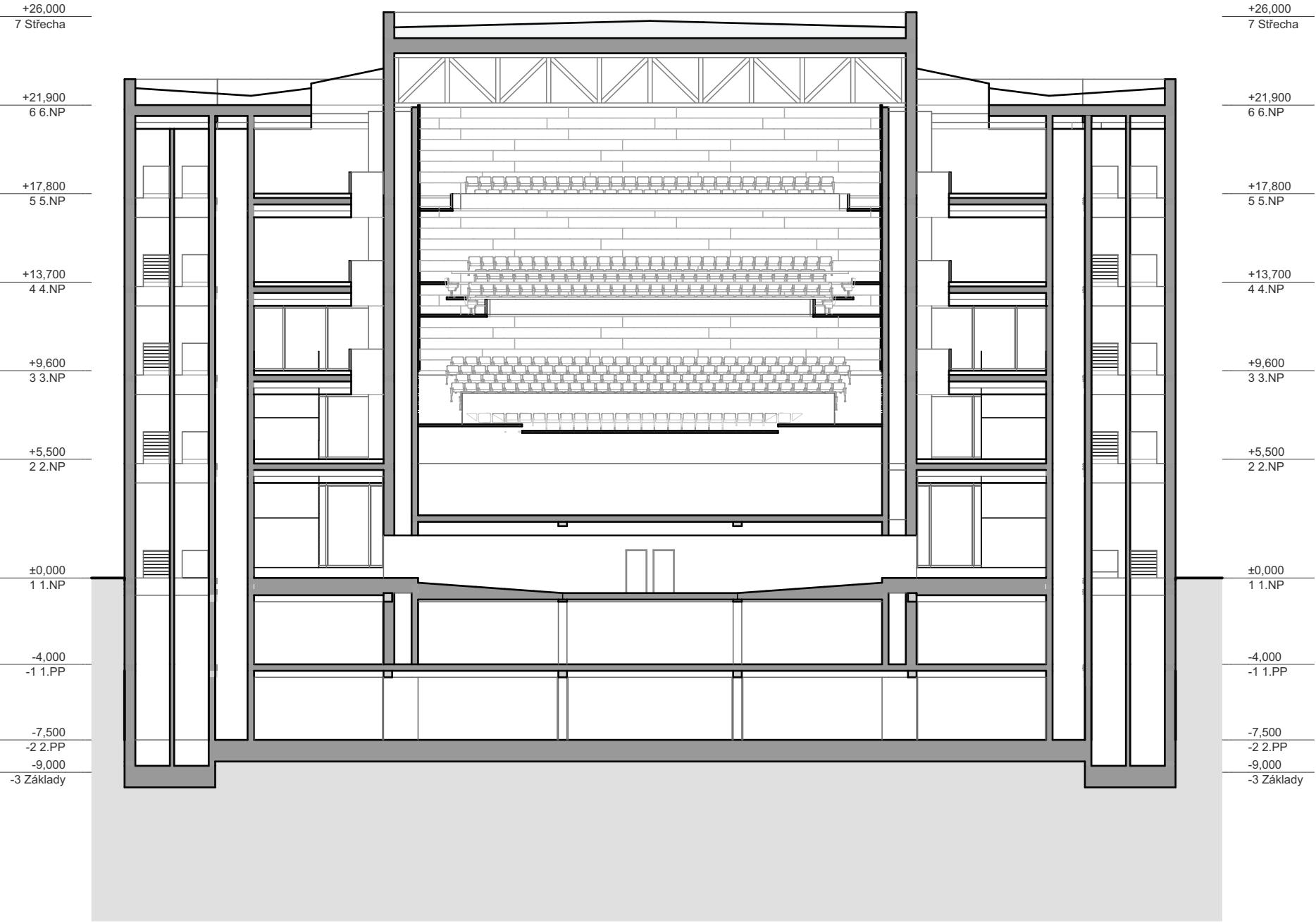

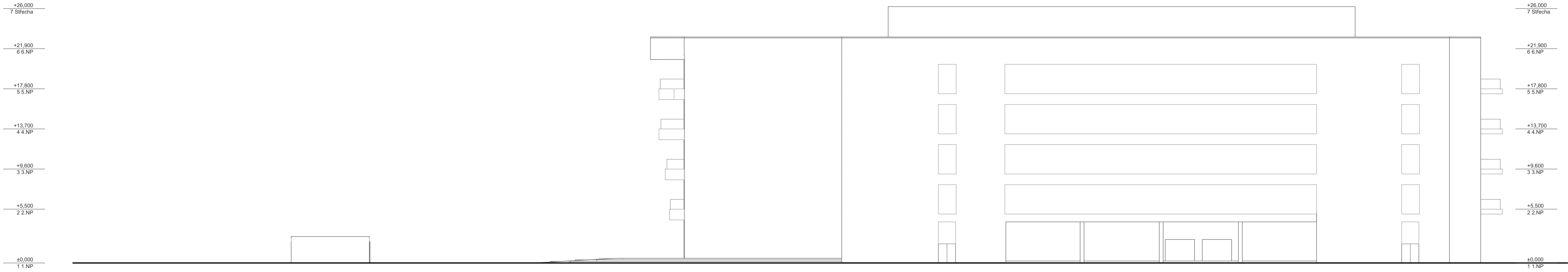

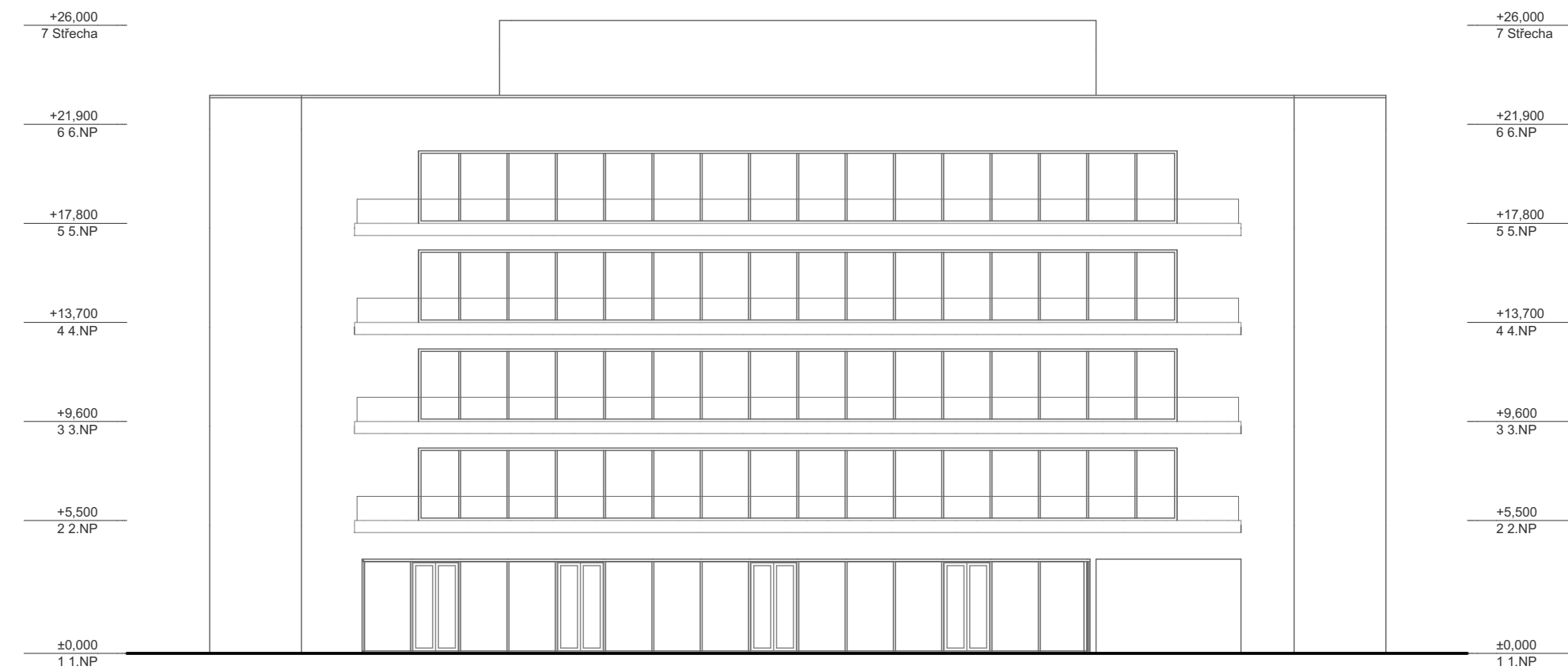

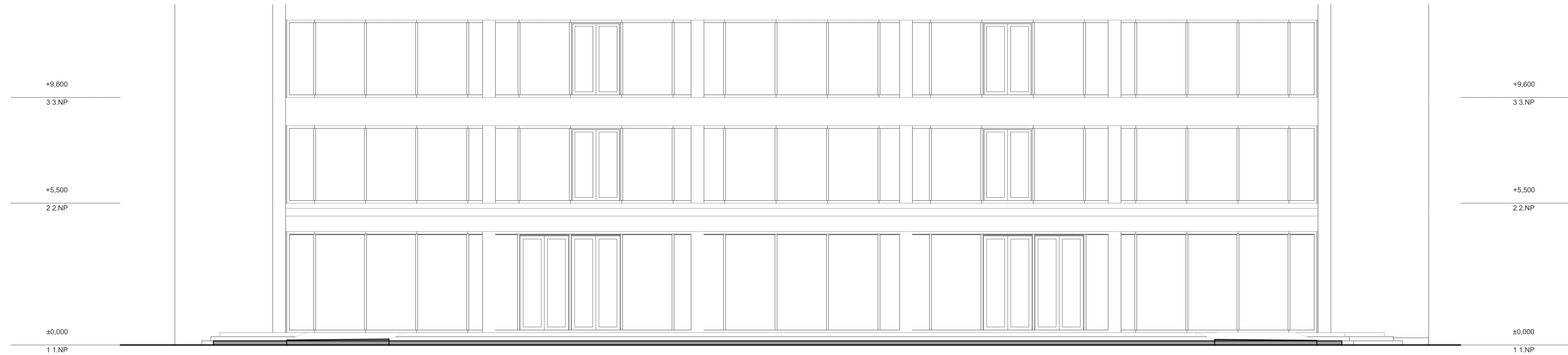

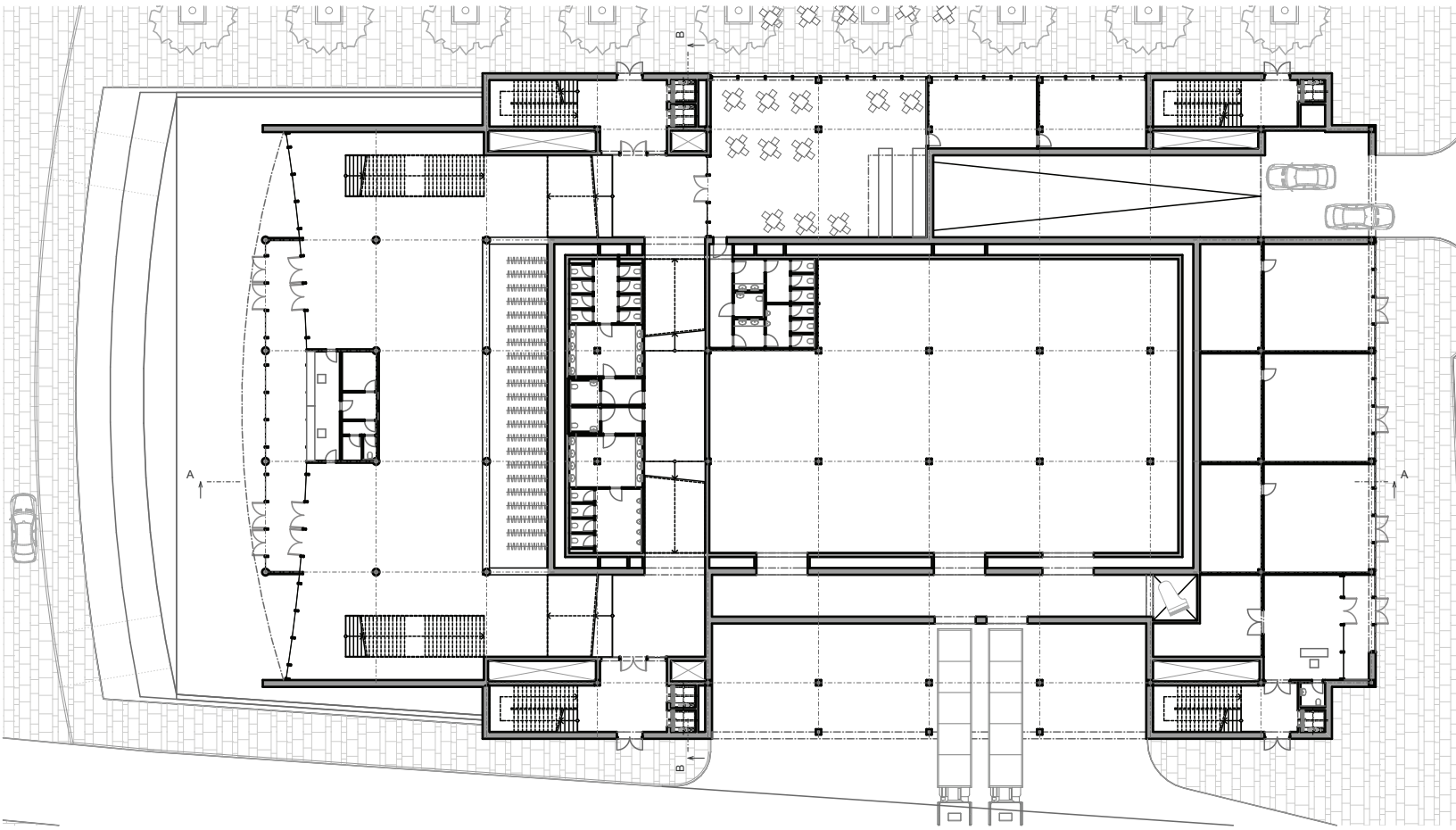
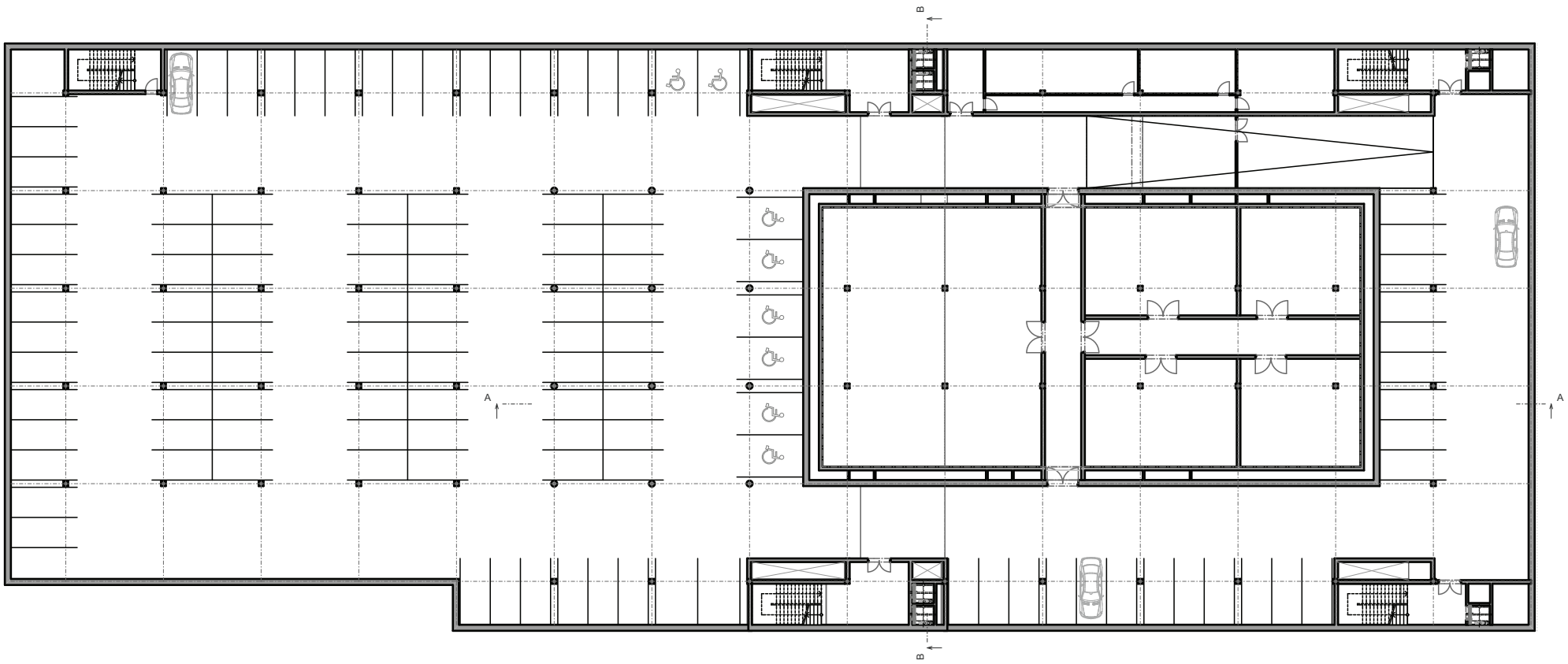
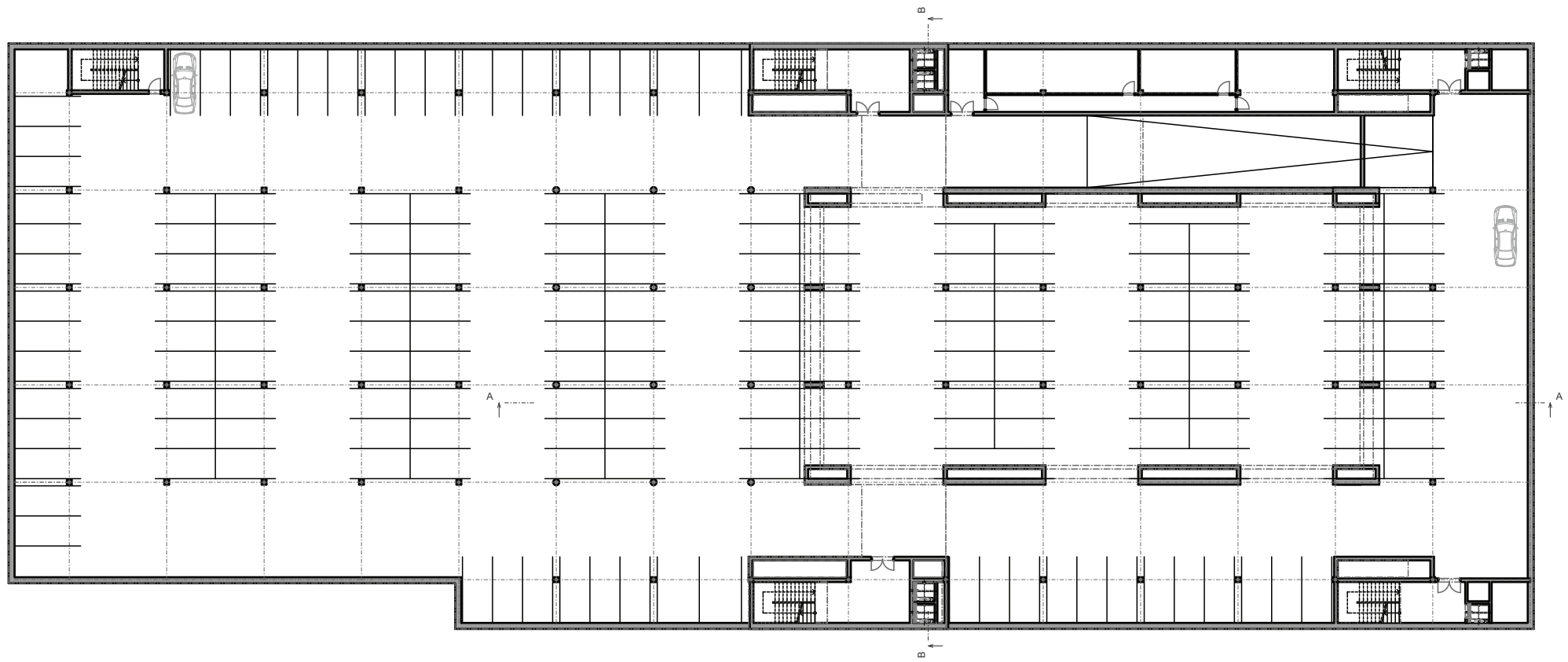
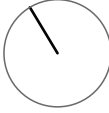

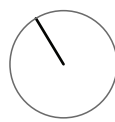
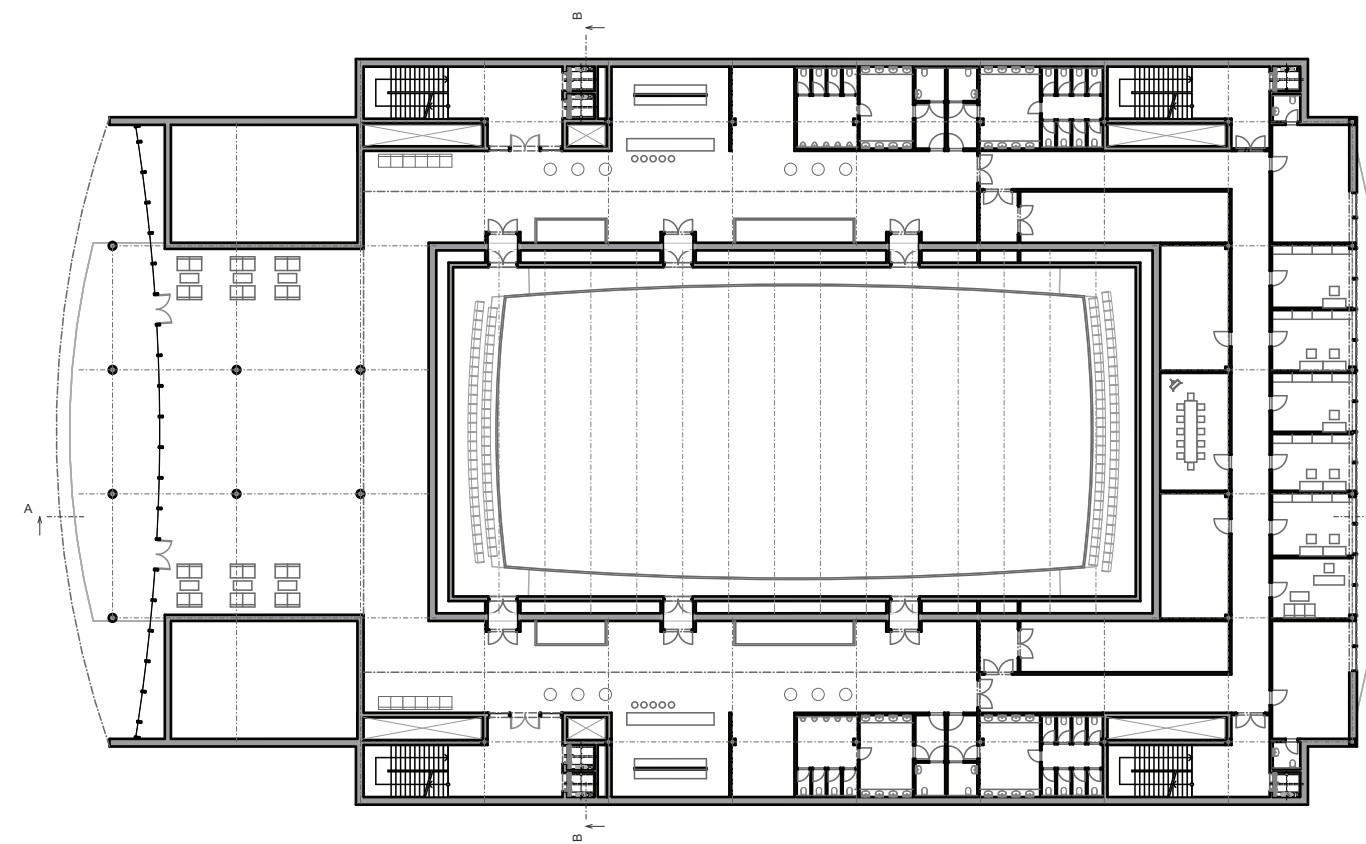
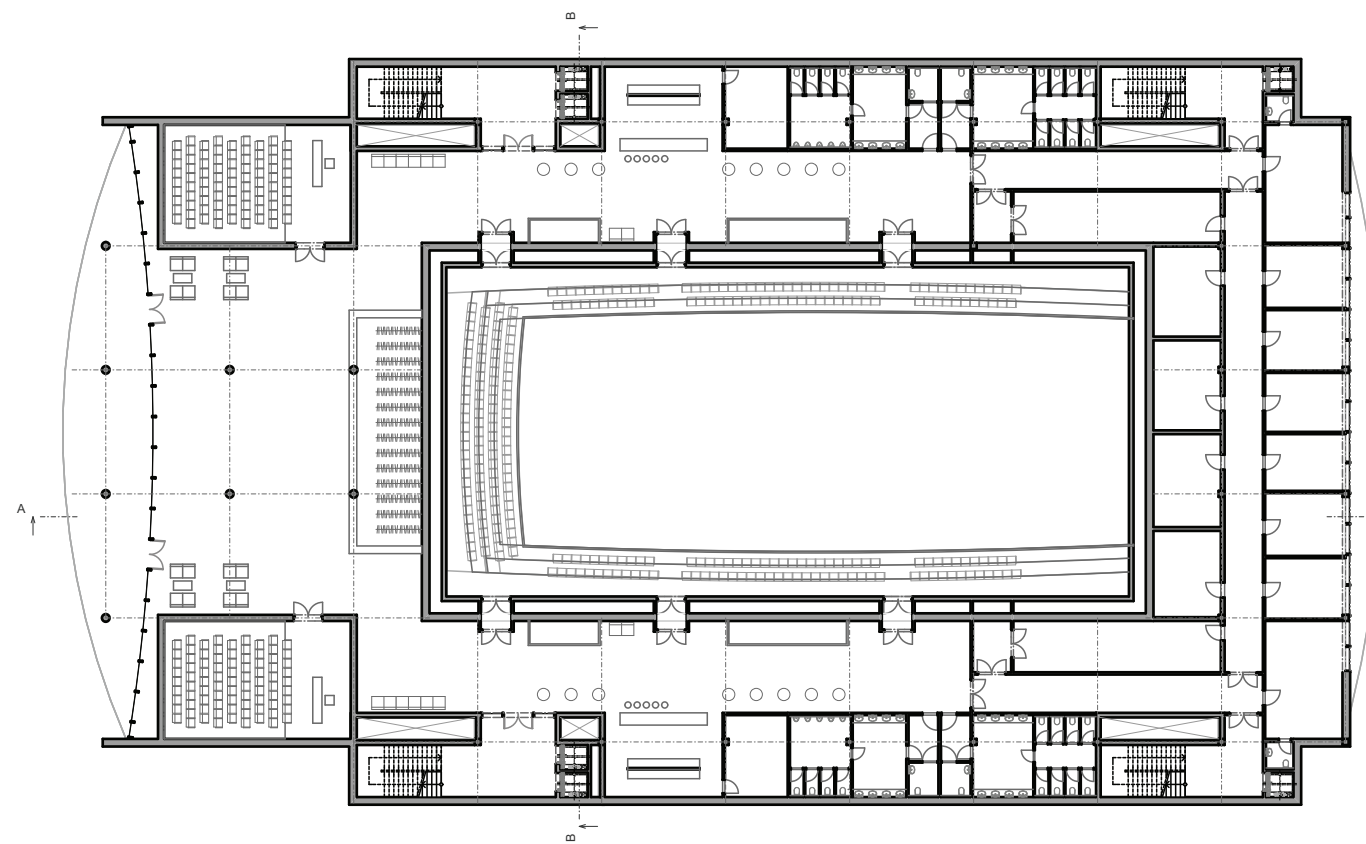
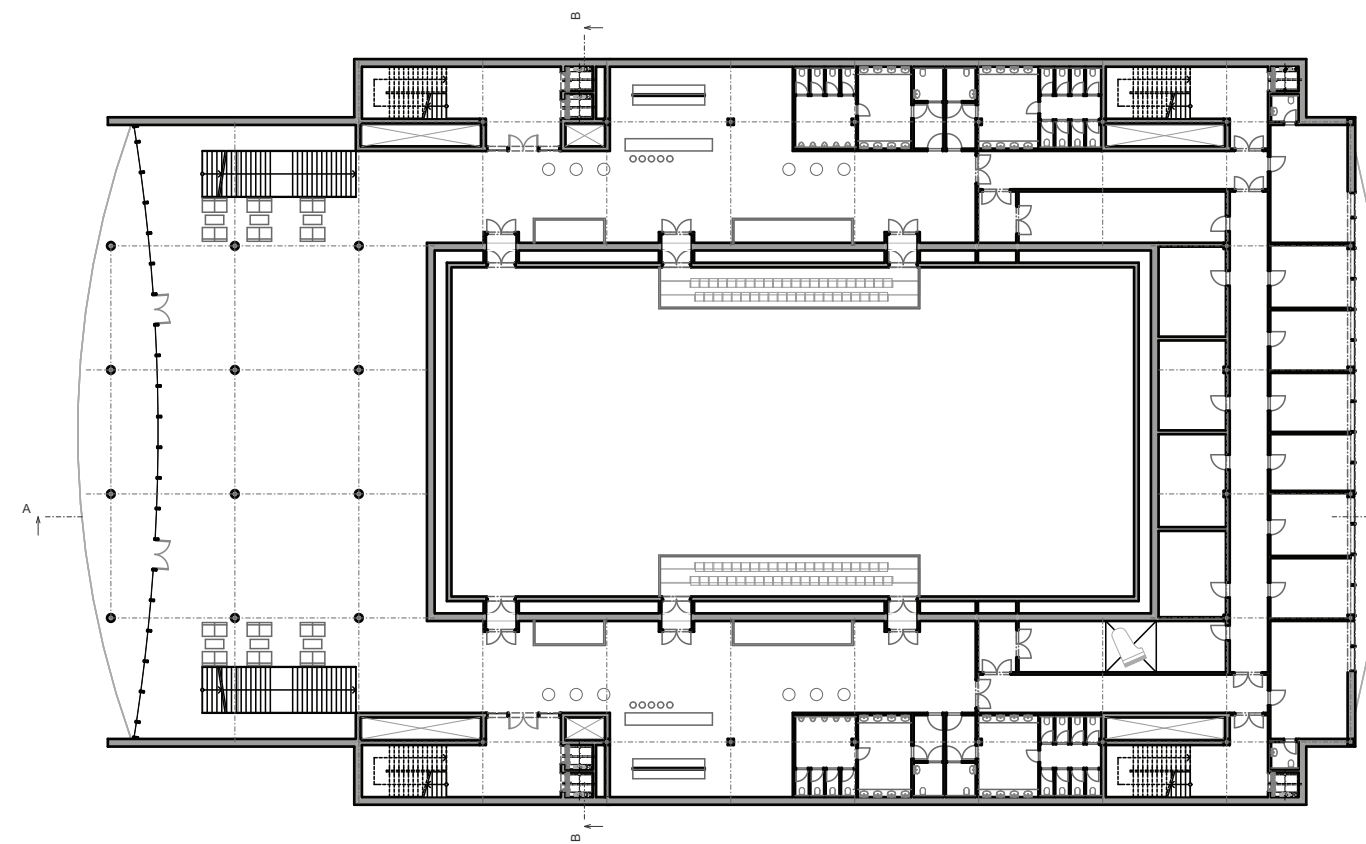
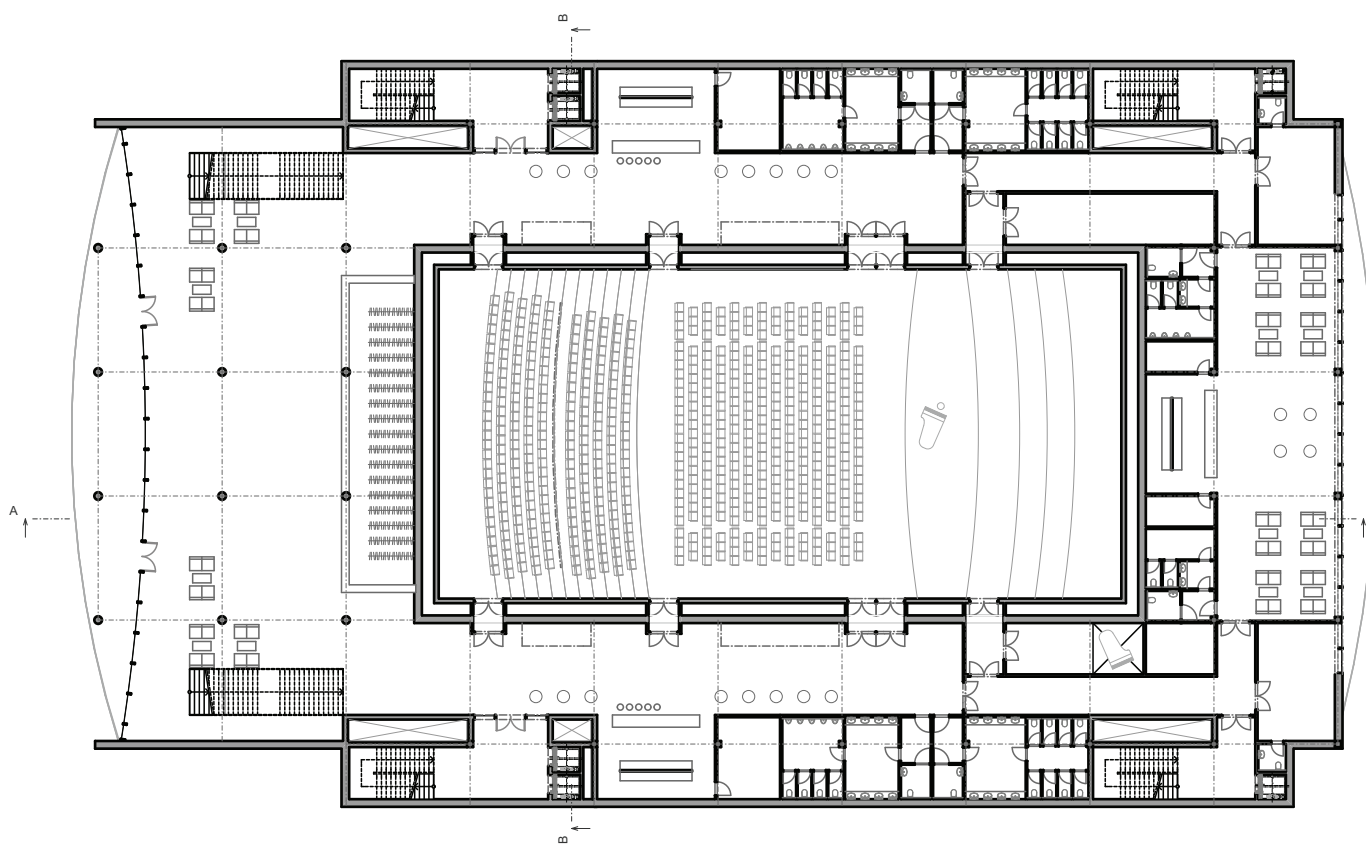

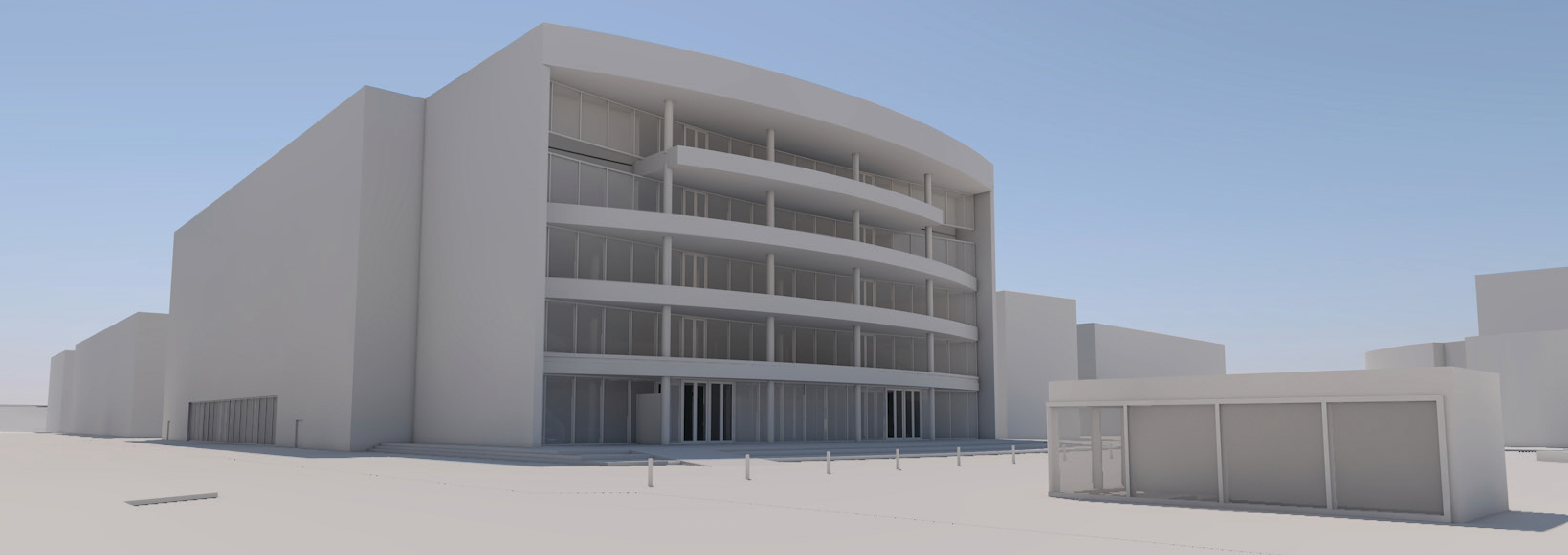

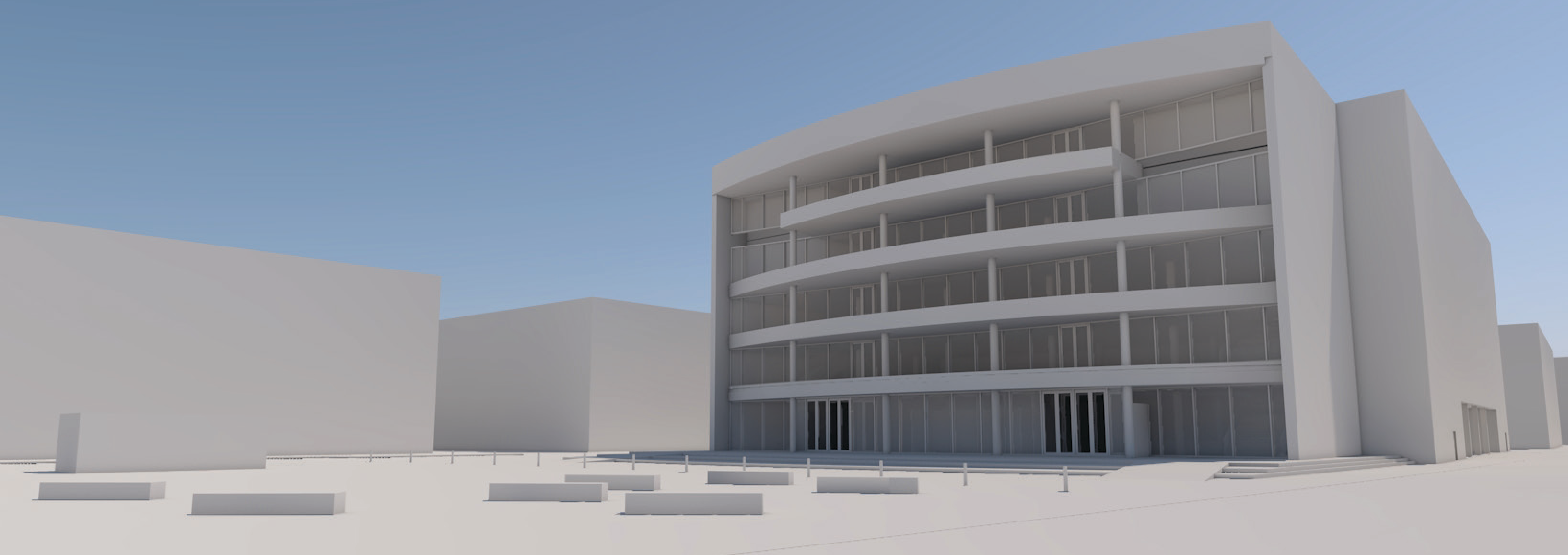

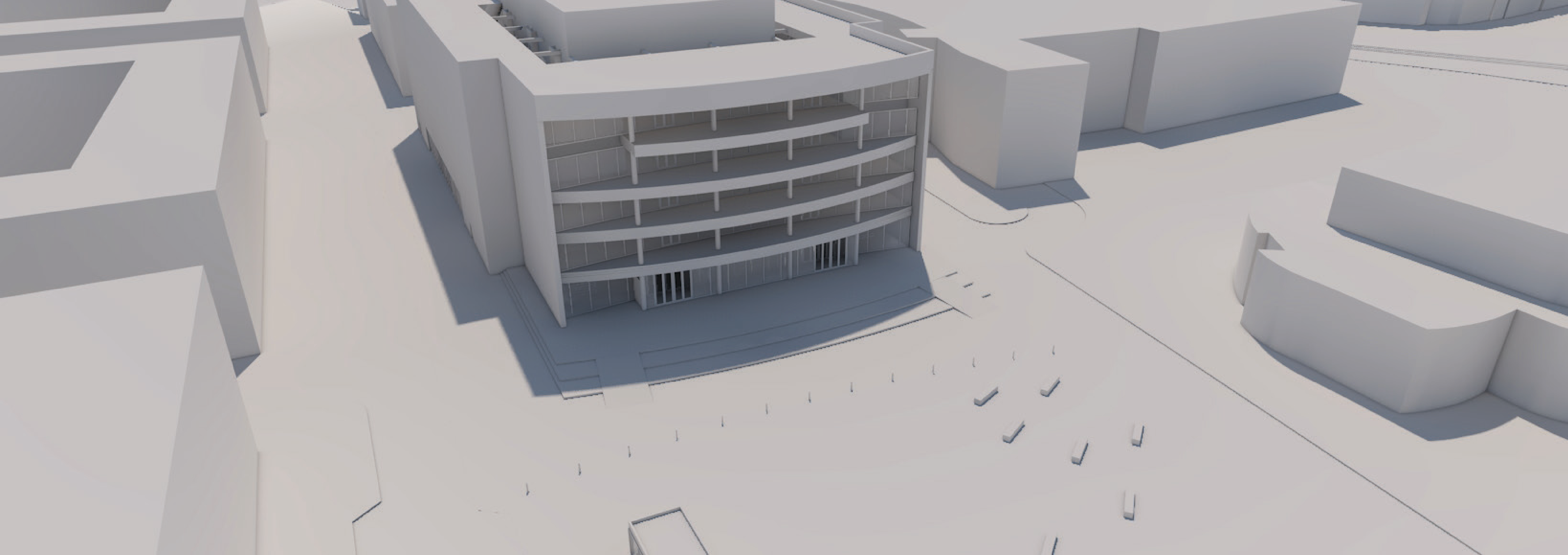
Přehled půdorysů M 1:500

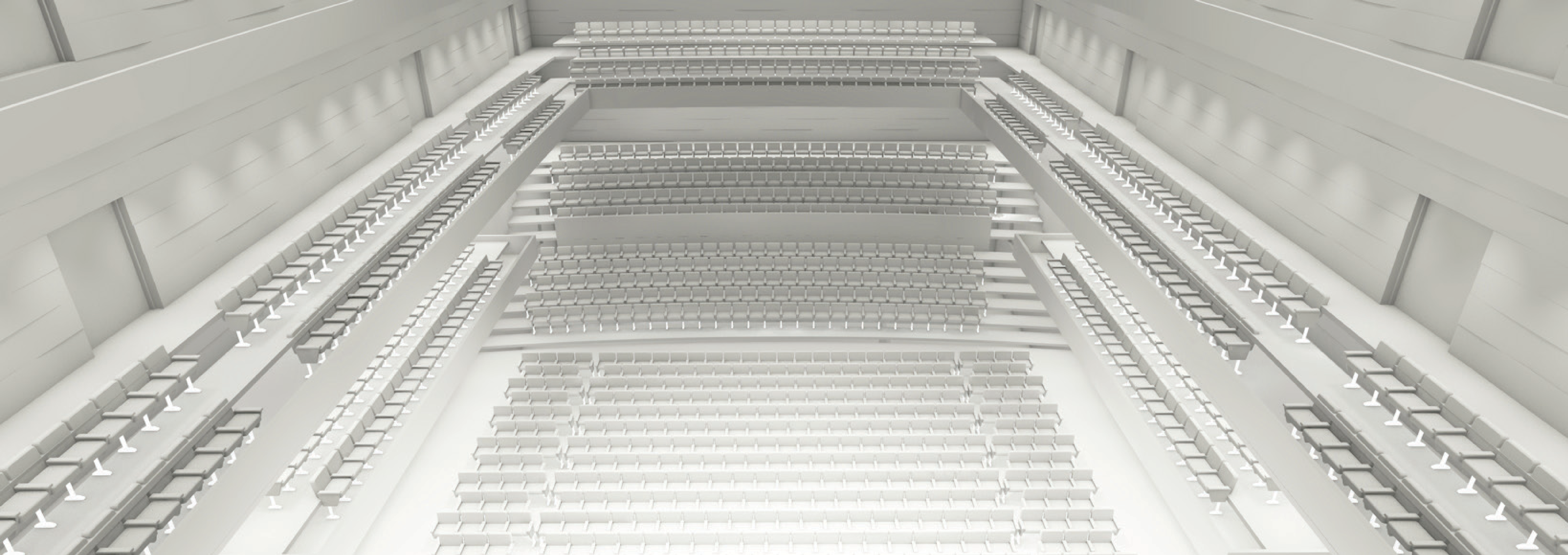

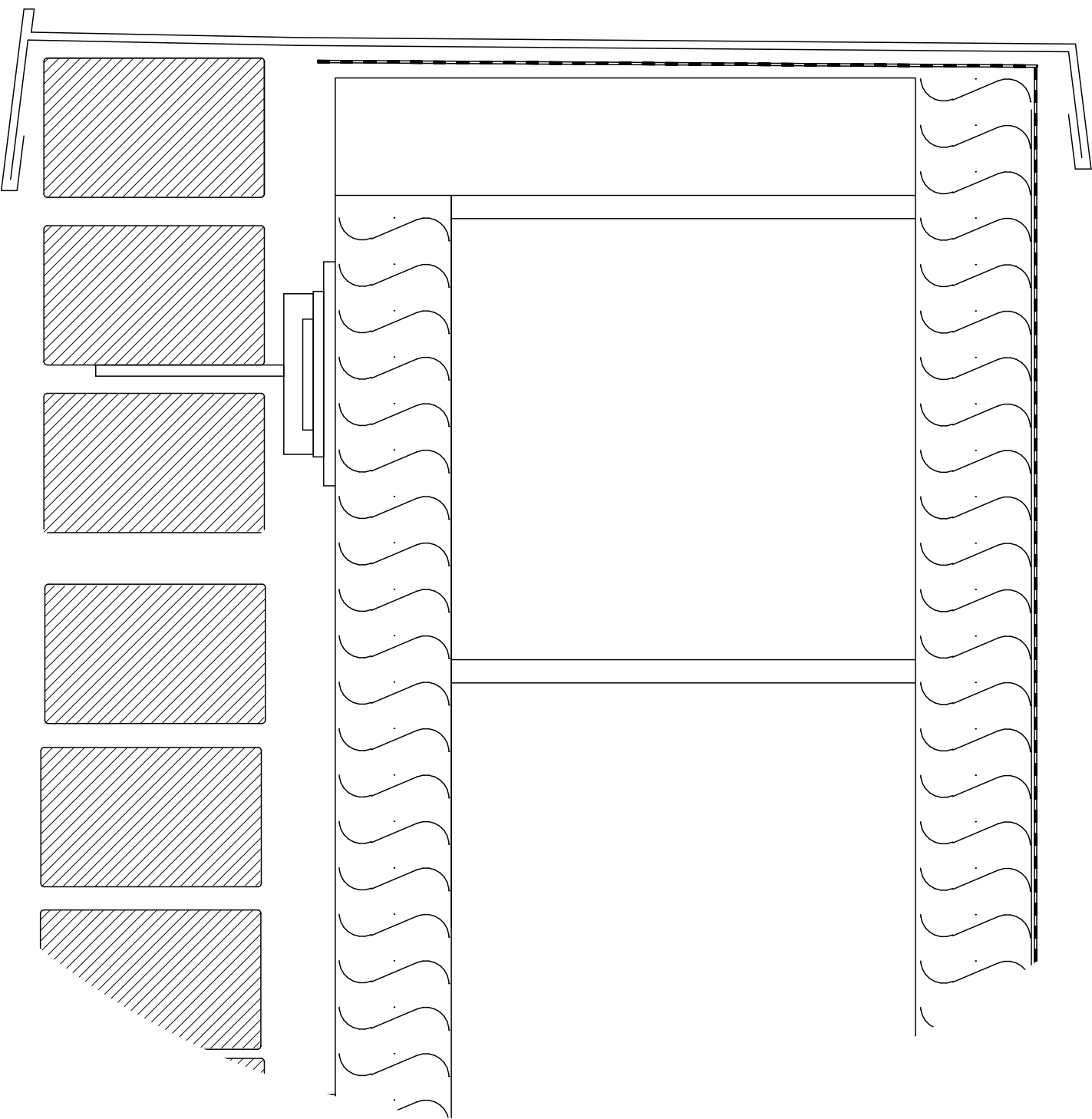
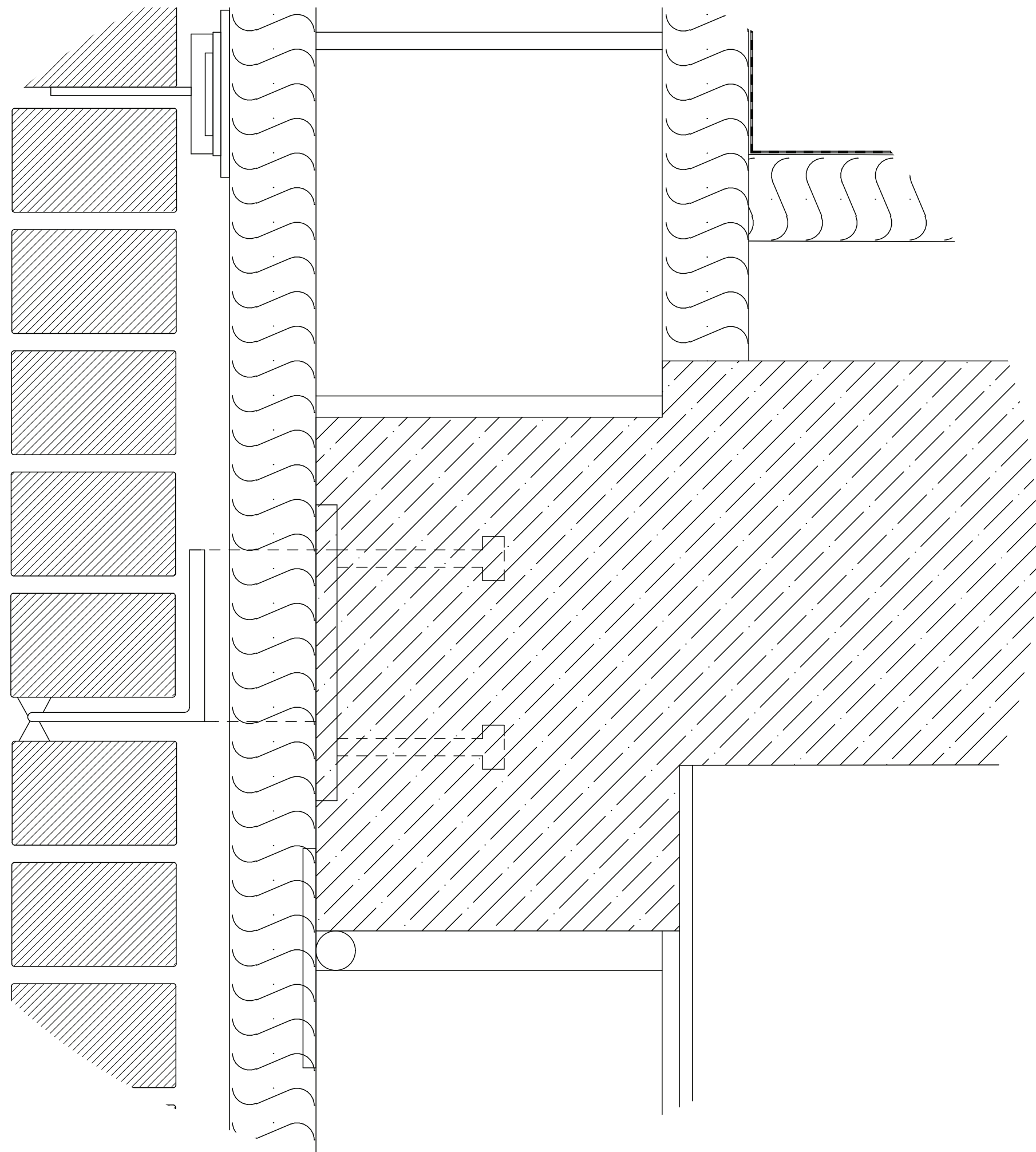

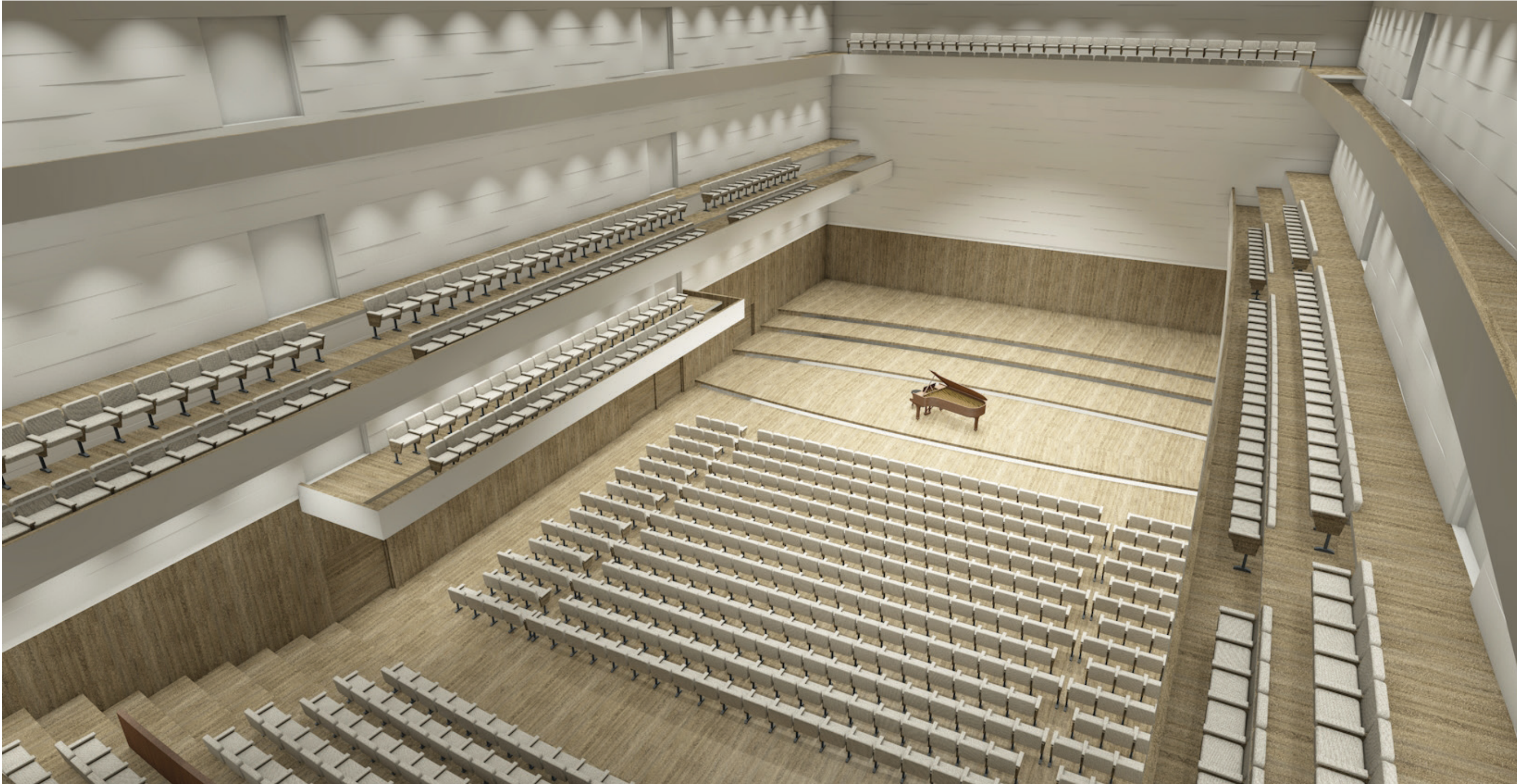

Interiér

Světlo

Interiér objektu je laděn do světlých tónů jelikož hmota budovy je převážně uzavřená a na bočních průčelích nejsou ždáná okna. Nicméně světlo do nitra objektu proniká, a to především skrz hlavní prosklené průčelí nástupního foyer. Dále se pak přirozené světlo vede skrz střechu díky světlíkům, jež lemují obvod hmoty sálu. Světlo se tak dostává do ochozu kolem sálu. Dále je pak toto světlo vedeno ještě do nižších podlaží průhledy ve stropních deskách. Světlo se tedy skrz od střechy, skrz 5. nadzemní podlaží až do 2. nadzemního podlaží.

Materiály

Materiály se zde uplatňují tyto: beton, cihla, dřevo a sklo. Beton vychází ze samotné konstrukce stavby. Obálka sálu je vyhotovena z betonu, a interiér to přiznává.

Cihla zde má za úkol, především v exteriéru, velké měřítko objemu budovy zjemnit svým malým „lidským“ měřítkem.

Dřevo jednoznačně patří k hudbě a akustice. Samotné hudební nástroje jsou převážně ze dřeva. Tento materiál je teplý a příjemný jak na oko, tak i na omak.

A sklo? Sklo také v kontrastu s betonem a cihlou vnáší do exteriéru i interiéru lehkost a transparentnost. Projevuje se hlavně na předním a zadním průčelí, a ve formě transparentního zábradlí na balkonech hlavního průčelí. A to z toho důvodu, aby zábradlí nebránilo průhledům skrz hlavní průčelí. Čistý vizuální kontakt mezi foyer a venkovním prostorem, je záměrem návrhu.

Barvy

Struktura

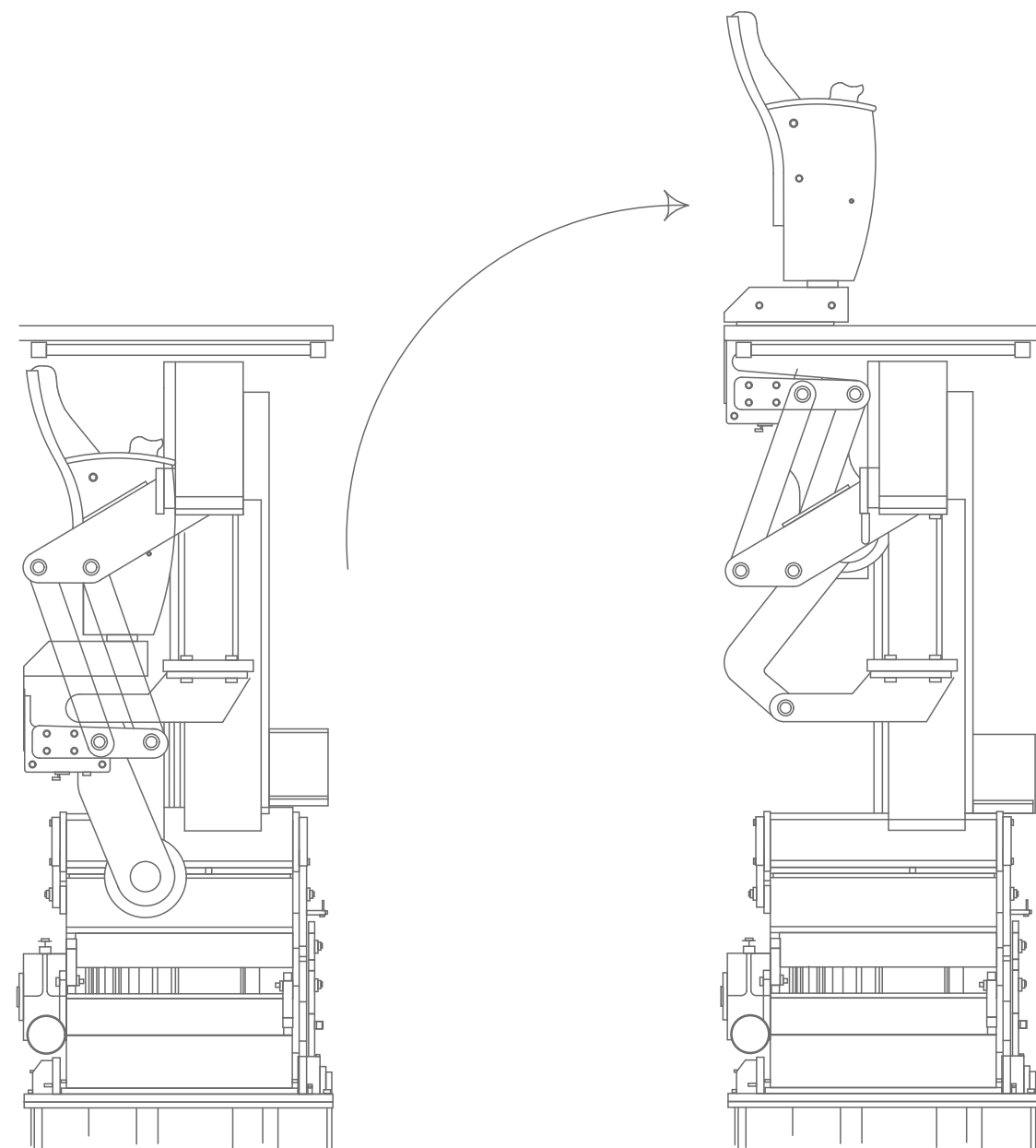
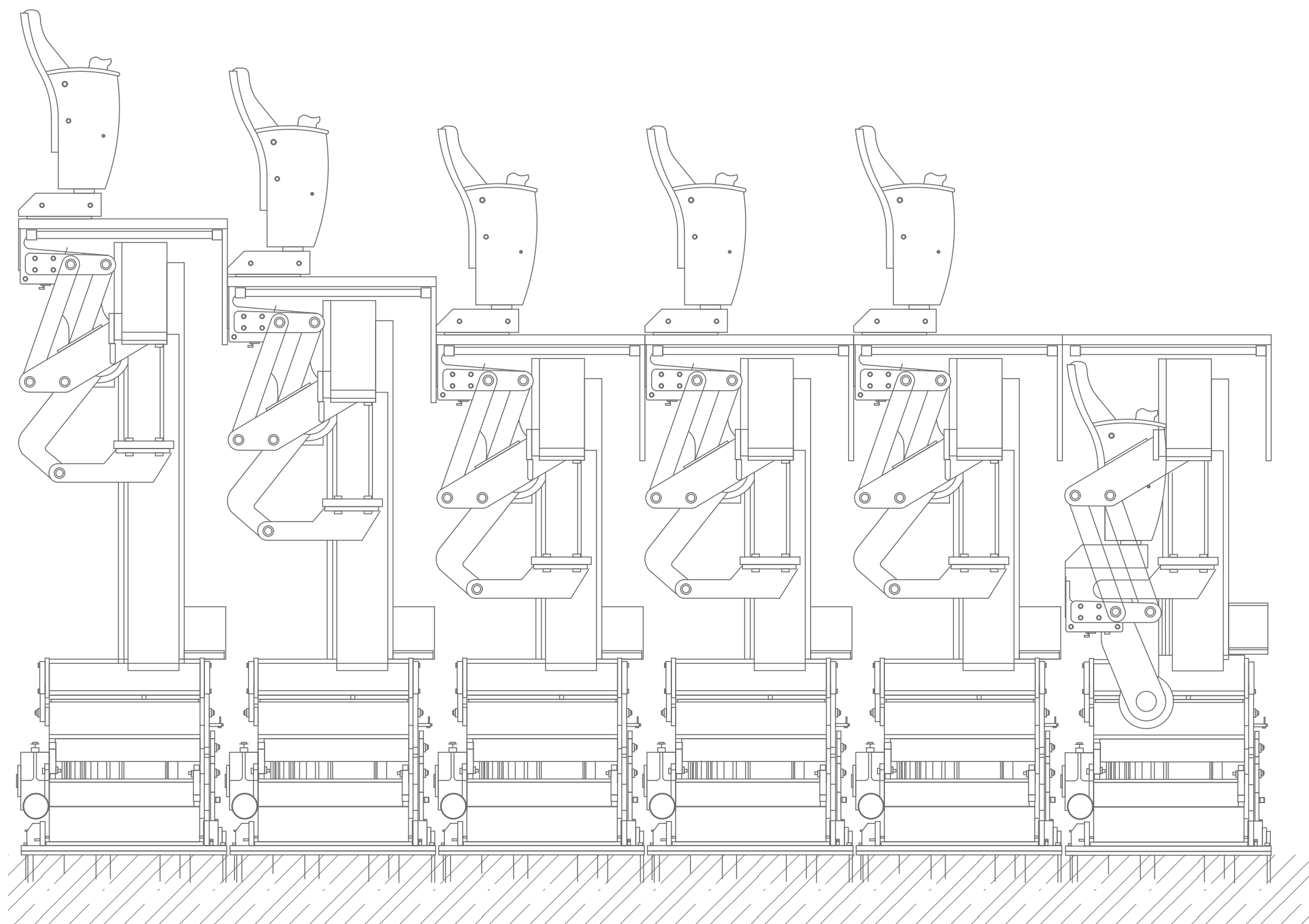
K hudbě patří dynamika a vlnění. Stejně tak voda v řece plyne v podobě proudů a vln. Spojuje se zde tedy odkaz na hudbu a blízkou řeku Ostravici. Co se ještě té struktury týče, z akustického hlediska je velmi důležitá. členitost povrchu totiž podstatně ovlivňuje znění zvuku v prostoru. Narozdíl od rovných a hladkých ploch, kdy vzniká nežádoucí ozvěna, strukturovaný povrch právě těmto ozvenám brání.

Interiér sálu

Interiér sálu není řešen klasicky, jako v kulturních domech, které běžné známe především z malých obcí a měst. Tento sál nabízí mnohem větší spektrum využití. S tím souvisí náročnější požadavky t důvodu náročnějších hudebních vystoupení. Interiér tedy musí být přizpůsobivý pro danou kulturní událost, jež se zrovna má konat.

Cílem bylo dosáhnout atmosféry moderních koncertních hal a síňí, jež poskytují kvalitní prostor i pro vážnou, symfonickou a orchestrální hudbu.

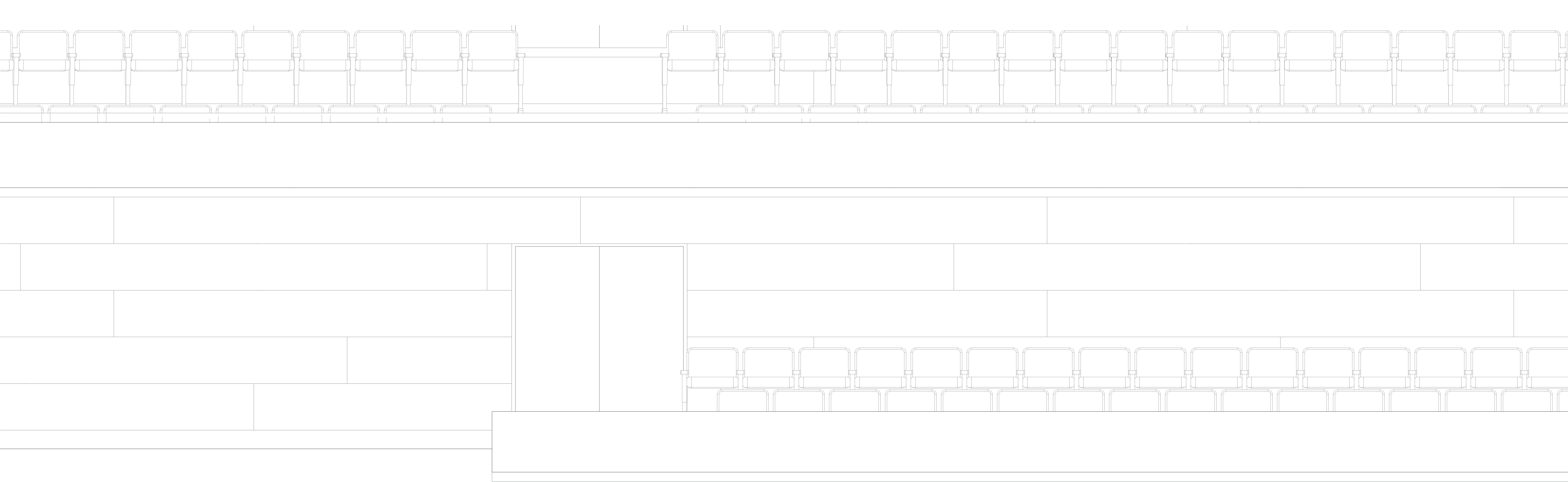
Elevační technologie SERAPID

System QSX

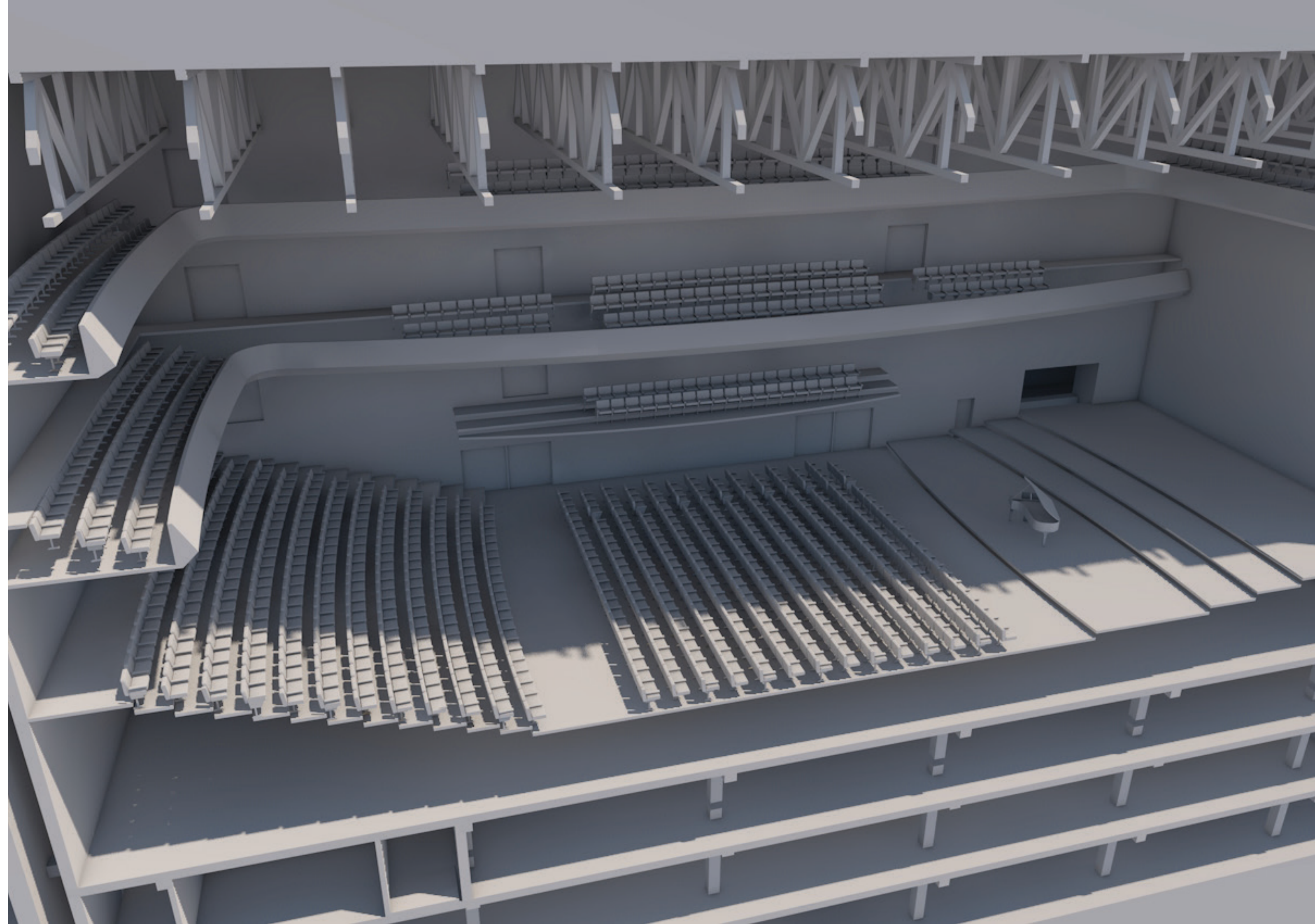
Tento systém umožňuje variabilní uspořádání hediště i jeviště. Do svého projektu jsem ho zvolil právě pro své parametry a možnosti.

A ty jsou:

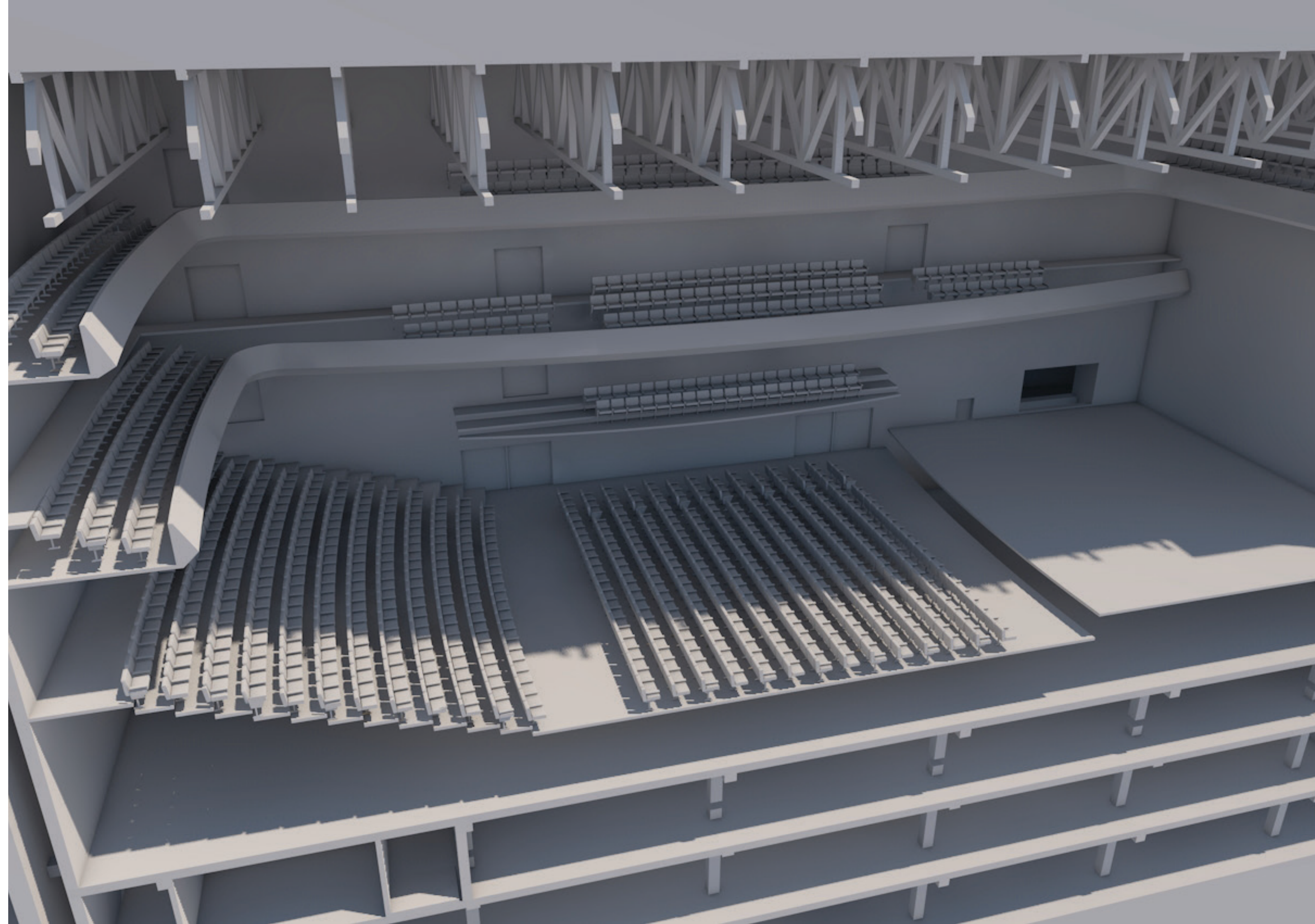
- minimální zakřivení řady: 20m
- minimální hloubka uložení: 2,1m
- minimální šířka řady: 900mm
- maximální zdvih: 4m
- rychlost zdvihu: 50-300m/s
- dobu přenastavení jedné řady: 30s

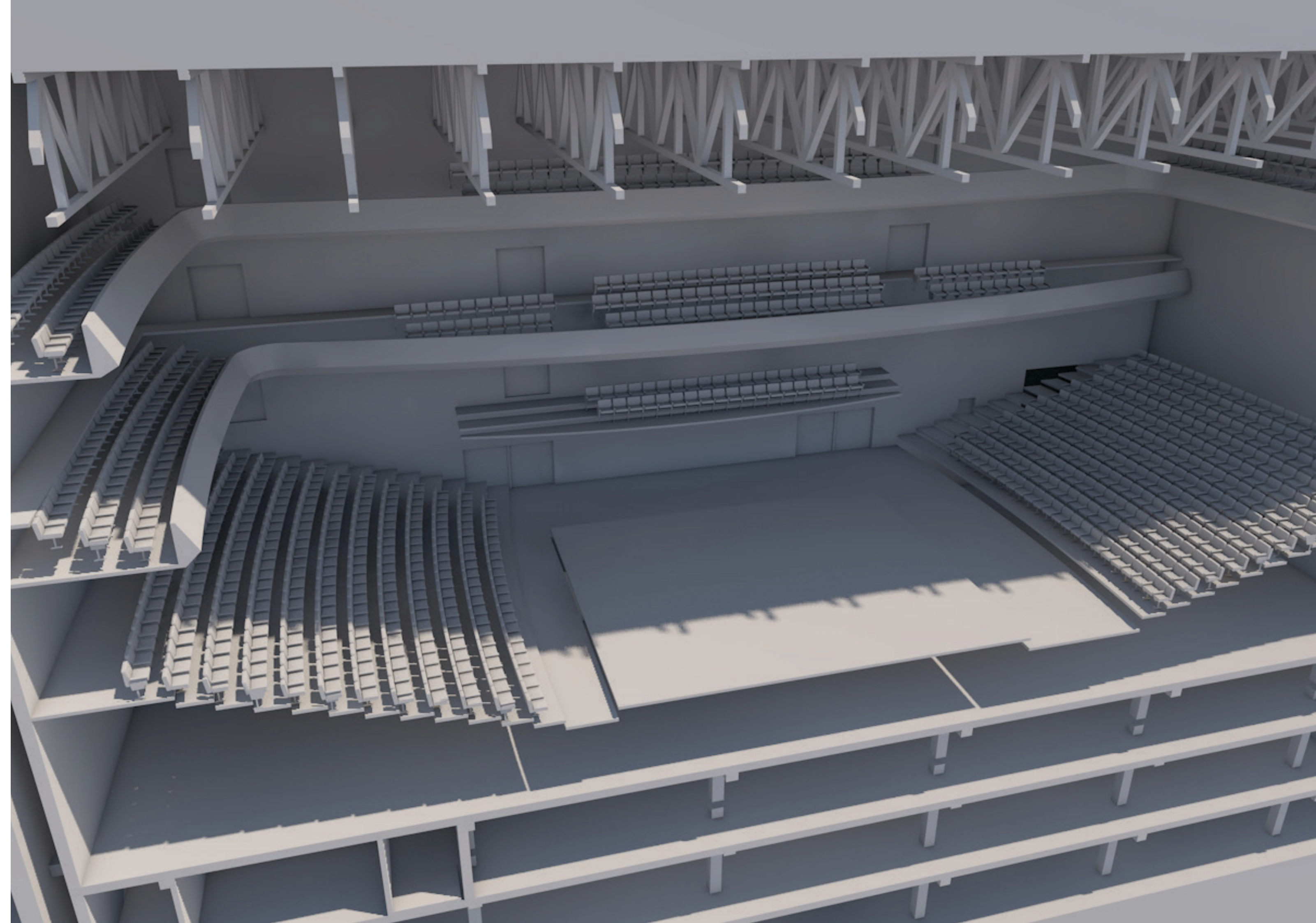
Interiér- varianta uspořádání sálu (koncertní síň)

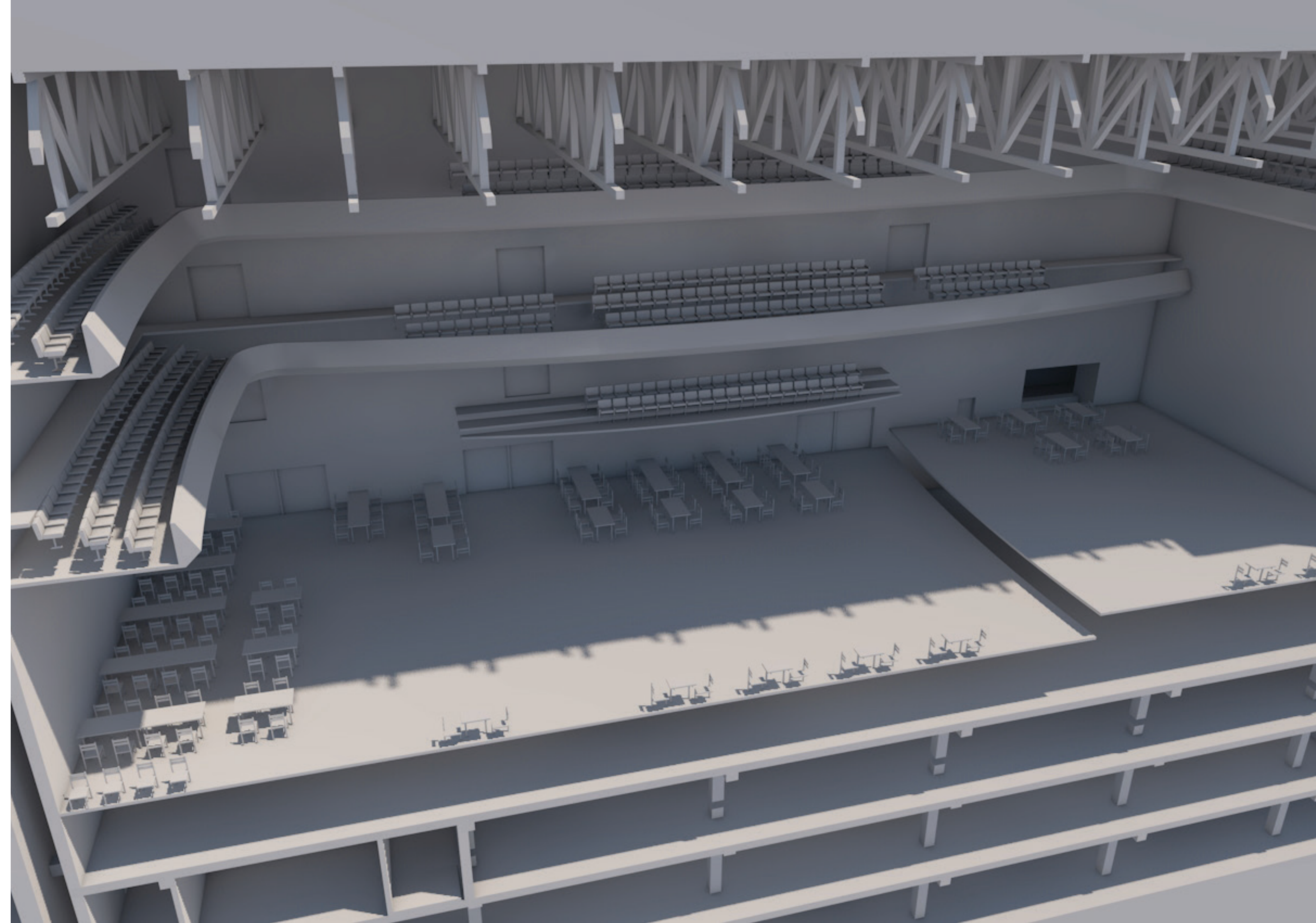
Interiér- varianta uspořádání sálu (auditorium)

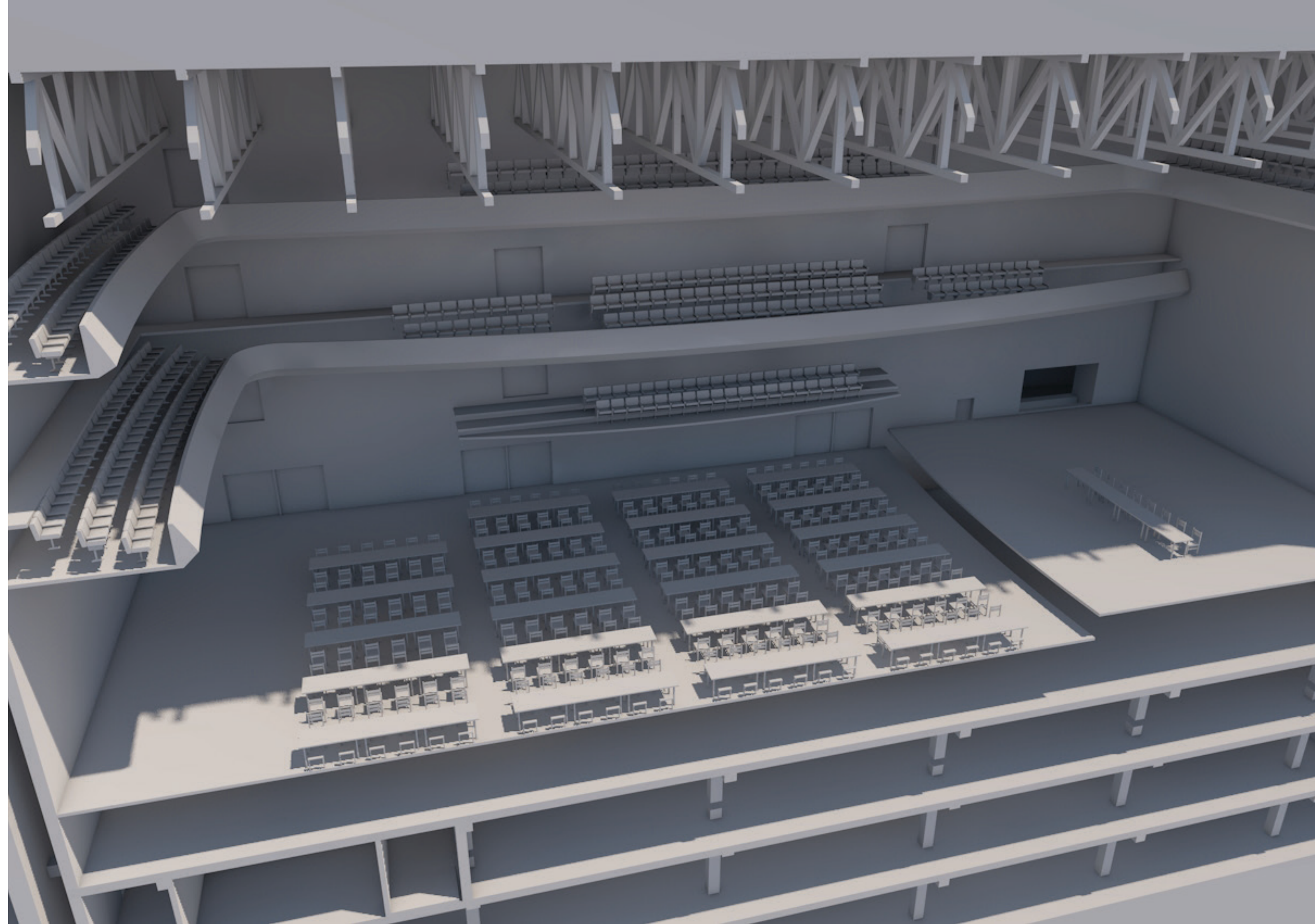
Interiér- varianta uspořádání sálu (aréna)

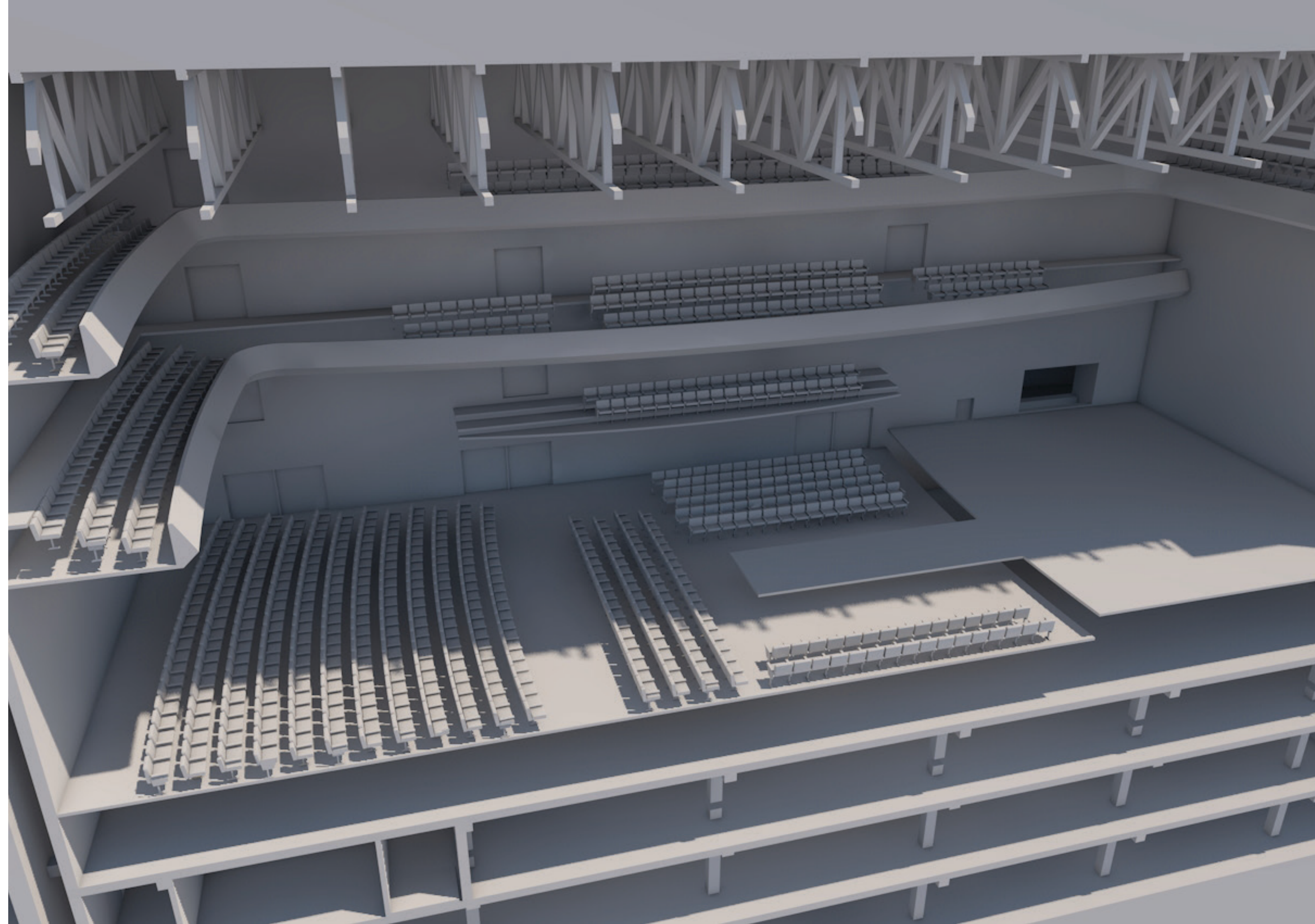
Interiér- varianta uspořádání sálu (ples)

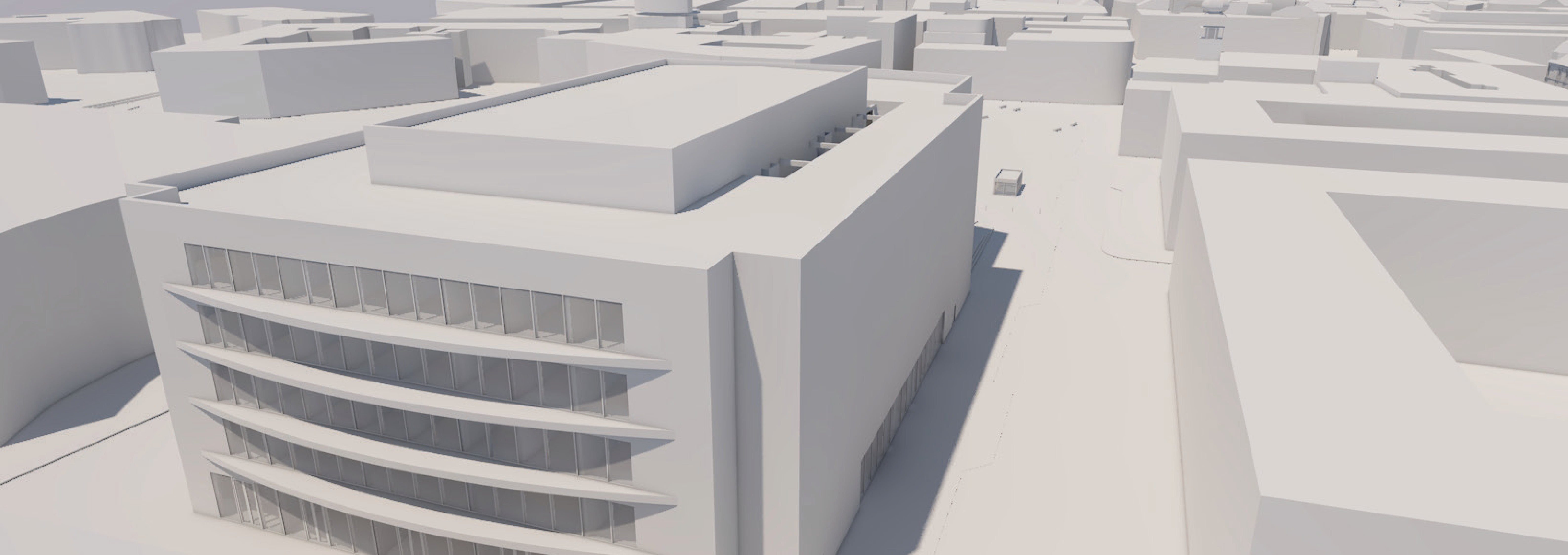

Interiér- varianta uspořádání sálu (konference)

Interiér- varianta uspořádání sálu (módní přehlídka)

Zdroje

STRAKOŠ, Martin. Kulturní domy na Ostravsku v kontextu architektury a umění 20. století: základní kameny společnosti. Ostrava: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 2012. ISBN 978-80-85034-68-4.

VONDRÁŠEK, Martin, Miroslav MIKEŠ a Robert FLEISCHMAN. Akustika hudebních prostorů v České republice. 1. V Praze: Akademie múzických umění, 2008. ISBN 978-80-7331-141-4.

Svět architektury a divadla: architekt Ivo Klimeš. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5268-6. Kolektivní monografie.

KAŇKA, Jan. Akustika stavebních objektů. Brno: ERA, 2009. Technická knihovna. ISBN 978-80-7366-140-3.

SMETANA, Ctirad. Ozvučování. Praha: SNTL- Nakladatelství technické literatury, 1987.

TOMAŠOVIČ, Peter. Akustika budov: priestorová akustika. Bratislava: Nakladateľstvo STU, 2010. Edícia monografií. ISBN 978-80-227-3235-2.

archdaily.com

archiweb.com

wikipedia.org

<https://www.msstavby.cz/>

<http://fajnova.cz/>

<https://www.cka.cz/cs>

<https://cz.pinterest.com/>

